

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za okres
od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

GRUPY KAPITAŁOWEJ

Sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

Warszawa, kwiecień 2018 roku

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd w dniu 24 kwietnia 2018 roku.

Zatwierdzone sprawozdanie finansowe obejmuje:

- Wprowadzenie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
- Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej
- Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów
- Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym
- Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych
- Wybrane dane finansowe w walucie Euro
- Dodatkowe informacje i objaśnienia

Warszawa, dnia 24 kwietnia 2018 r.

Podpisy wszystkich członków Zarządu

Grzegorz Żóćcik
Prezes Zarządu

Tomasz Kwieciński
Wiceprezes Zarządu

Krzysztof Oleński
Członek Zarządu

Podpisy osób, które sporządziły sprawozdanie

Tadeusz Orlik
Z-ca Dyrektora ds. Finansowych

Zbigniew Sojka
Z-ca Dyrektora ds. Controllingu

Spis treści

WPROWADZENIE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	7
1. Informacje ogólne.....	7
2. Założenie kontynuacji działalności.....	7
3. Jednostki objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym.....	8
4. Jednostki inne niż jednostki podporządkowane, w których jednostki powiązane posiadają mniej niż 20% udziałów (akcji).	10
5. Jednostki wyłączone ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego.	10
6. Władze spółki dominującej.....	10
7. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego.....	11
8. Stosowane zasady rachunkowości.....	12
Oświadczenie o zgodności.....	12
Podstawa sporządzenia.....	12
Wartości niematerialne.....	12
Rzeczowy majątek trwały.....	13
Podatek odroczony	14
Zapasy	14
Należności krótkoterminowe	15
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	15
Rozliczenia międzyokresowe czynne	15
Kapitał własny	16
Rezerwy.....	16
Rezerwa na odpisy emerytalne i rentowe.....	16
Zobowiązania krótkoterminowe	16
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	16
Instrumenty finansowe	17
Pochodne instrumenty finansowe	17
Waluty obce	17
Świadczenie usług	18
Umowy o usługę budowlaną.....	18
Koszty.....	19
Opodatkowanie.....	19
Podatek bieżący i odroczony za bieżący okres rozliczeniowy	19
Podstawowe osądy rachunkowe i podstawy szacowania niepewności.....	19
Opis metod i zasad obejmowania jednostek powiązanych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym.....	20
9. Nowe standardy rachunkowości i interpretacje KIMSSF	21
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	23
Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz pozostałych całkowitych dochodów.....	25
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	26
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	27
Wybrane dane finansowe w walucie euro	28
DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA	30
1. Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących lat ubiegłych ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym roku obrotowego.....	30
2. Informacje o znaczących zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym, a nie uwzględnionych w sprawozdaniu finansowym.....	30
3. Skutki połączenia podmiotów gospodarczych.....	30
4. Koszty zakończonych prac rozwojowych	30
5. Wartości niematerialne	31
6. Rzeczowe aktywa trwałe	32
7. Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne struktura własności	34

8.	Środki trwałe nieumarzane przez jednostkę, używane na podstawie umów leasingu	34
9.	Wartość firmy	34
10.	Nieruchomości inwestycyjne	36
11.	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	37
12.	Aktywa z tytułu podatku odroczonego	37
13.	Opisy aktualizujące wartość aktywów trwałych	38
14.	Zapasy	38
15.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	39
16.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	41
17.	Rozliczenia międzyokresowe kosztów	41
18.	Aktywa warunkowe	42
19.	Kapitał akcyjny jednostki dominującej	42
20.	Zysk przypadający na jedną akcję	43
21.	Zyski zatrzymane, kapitał zapasowy i wynik lat ubiegłych	44
22.	Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne	45
23.	Zmiany w stanie rezerw	46
24.	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	46
25.	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	47
26.	Kredyty i pożyczki	48
27.	Rozliczenia międzyokresowe bierne	50
28.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	50
29.	Zobowiązanie do poniesienia wydatków	51
30.	Fundusz socjalny	51
31.	Rozliczenia międzyokresowe przychodów	52
32.	Składniki bilansu wykazywane w więcej niż jednej pozycji bilansowej	53
33.	Zobowiązania warunkowe	54
34.	Struktura rzeczowa i terytorialna sprzedaży	55
35.	Koszty działalności operacyjnej	56
36.	Pozostałe przychody operacyjne	56
37.	Pozostałe koszty operacyjne	57
38.	Przychody finansowe	57
39.	Koszty finansowe	58
40.	Kwoty i charakter pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie	58
41.	Wartość zapasów ujętych jako koszt w okresie	59
42.	Podatek dochodowy	59
43.	Wyjaśnienia do sprawozdania z przepływów środków pieniężnych	60
44.	Segmenty operacyjne	61
45.	Informacje o stanie zatrudnienia, z podziałem na grupy zawodowe	63
46.	Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	64
47.	Transakcje z podmiotami powiązanymi	64
48.	Instrumenty finansowe oraz cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	70
49.	Rekomendacja Zarządu spółki dominującej w sprawie podziału zysku	75

WPROWADZENIE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacje ogólne

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Herkules zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej.

Herkules S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Herkules.

Herkules S.A. jest obecną nazwą spółki Gastel Żurawie S.A. (wcześniej EFH Żurawie Wieżowe S.A.). EFH Żurawie Wieżowe S.A. powstała z przekształcenia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością EFH Żurawie Wieżowe Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, która funkcjonowała do dnia 31 lipca 2006 r. i zarejestrowana była pod nr KRS 0000069998. EFH Żurawie Wieżowe S.A. jest następcą prawnym EFH Żurawie Wieżowe Sp. z o.o.

W dniu 3 marca 2010 r. zarejestrowane zostało połączenie Gastel Żurawie S.A. ze spółką Gastel S.A. Połączenie nastąpiło w drodze przejęcia przez Spółkę Gastel Żurawie S.A. (spółka przejmująca pod względem prawnym) spółki Gastel S.A. (spółka przejmowana pod względem prawnym) w trybie art. 492 § 1 pkt. 1 k.s.h. tj. poprzez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej na spółkę przejmującą z jednoczesnym podwyższeniem kapitału zakładowego spółki przejmującej poprzez emisję akcji, które spółka przejmująca wydała akcjonariuszom spółki przejmowanej.

Herkules S.A. jest zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy XIII Wydział Gospodarczy KRS pod numerem 0000261094.

Czas trwania działalności Spółki Herkules S.A. jest nieograniczony.

Siedziba Spółki Herkules S.A. mieści się w Warszawie, przy ul. Annopol 5. Spółce nadano numer statystyczny REGON 017433674 oraz numer identyfikacji podatkowej 9512032166. Na dzień bilansowy 31 grudnia 2015 r. Spółka posiadała oddział Herkules SA Zweigniederlassung Deutschland, z siedzibą w Berlinie.

Podstawową działalnością Spółki jest wynajem i dzierżawa maszyn i urządzeń budowlanych (PKD 7732Z). Pozostałą działalnością wynikającą ze statutu jest m.in.:

- 1) roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków,
- 2) roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej,
- 3) roboty budowlane specjalistyczne,
- 4) produkcja wyrobów z betonu, cementu i gipsu,
- 5) transport drogowy towarów,
- 6) działalność usługowa wspomagająca transport,
- 7) działalność w zakresie architektury i inżynierii oraz związane z nią doradztwo techniczne.

Herkules S.A. jest spółką notowaną od grudnia 2006 r. na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie pod symbolem HRS (do grudnia 2011 r. – GZU, do marca 2010 r. - ZUR). Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. zaklasyfikowała Spółkę do sektora BUDOWNICTWO.

2. Założenie kontynuacji działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu dalszego kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę Kapitałową Herkules w okresie przynajmniej 12 miesięcy po ostatnim dniu bilansowym, czyli 31 grudnia 2017 roku.

Mając na uwadze obecny stan ekonomiczny – finansowy i jego strukturę oraz poziom kontraktacji i płynności oraz prognozowany rozwój działalności w 2017 r. Zarząd spółki dominującej nie stwierdza na dzień podpisania

sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Grupę Kapitałową Herkules w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności. Niezależnie od powyższego Zarząd spółki dominującej dostrzega trudną sytuację operacyjną i finansową spółki zależnej Viatron S.A. Sytuacja ta jest efektem losowego zdarzenia uszkodzenia kluczowego żurawia będącego w dyspozycji tej spółki w sierpniu 2017 r. W wyniku tego wypadku Viatron S.A. została okresowo wykluczona z postępowań ofertowych na kolejne przedsięwzięcia swojego najważniejszego kontrahenta – Vestas i zmuszona była czasowo zawiesić swoją normalną działalność operacyjną. Zarząd Viatron S.A. już w październiku 2017 r., zaczął wdrażać działania naprawcze, a w styczniu 2018 r. mając na względzie interes Spółki i wszystkich podmiotów pozostających ze Spółką w jakichkolwiek relacjach prawnych lub faktycznych w Sądzie Rejonowym Gdańsk-Północ w Gdańsku złożył wniosek o otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego. Postępowanie to zostało otwarte w marcu 2018 r. Zdaniem zarządu Viatron S.A. identyfikacja zagrożeń i podjęte środki zaradcze pozwalają przyjąć, że Spółka wznowi działalność w najbliższym okresie pozyskując kolejne kontrakty w drugiej połowie 2018 r. Szczegóły dotyczące dostrzegalnych ryzyk związanych z powyższą sytuacją oraz planu naprawczego i perspektyw Viatron S.A. zamieszczono w sprawozdaniu rocznym tej spółki za 2017 r., które jest dostępne na stronie www.viatron.pl.

Zarząd spółki dominującej dostrzega czynniki istotnej niepewności w kwestii kontynuowania działalności Viatron S.A., jednakże podejmowane działania i oparte na najlepszej wiedzy perspektywy pozwalają sądzić, że spółka ta będzie kontynuować działalność w nie zmniejszonym istotnie zakresie, bez postawienia jej w stan likwidacji lub upadłości.

3. Jednostki objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone na dzień bilansowy 31 grudnia 2017 r. obejmuje dane finansowe jednostki dominującej – Herkules S.A. z siedzibą w Warszawie wraz z jej oddziałem Herkules SA Zweigniederlassung Deutschland z siedzibą w Berlinie oraz jej jednostek zależnych: Gastel Hotele Sp. z o.o., Gastel Prefabrykacja S.A., Viatron S.A. oraz PGMB Budopol S.A.

Gastel Hotele Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Annapol 5, zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy XIII Wydział Gospodarczy KRS pod numerem 0000259201. Herkules S.A. posiada 7 900 udziałów tej spółki o łącznej wartości nominalnej 3 950 tys. zł, co stanowi 98,75% jej udziałów.

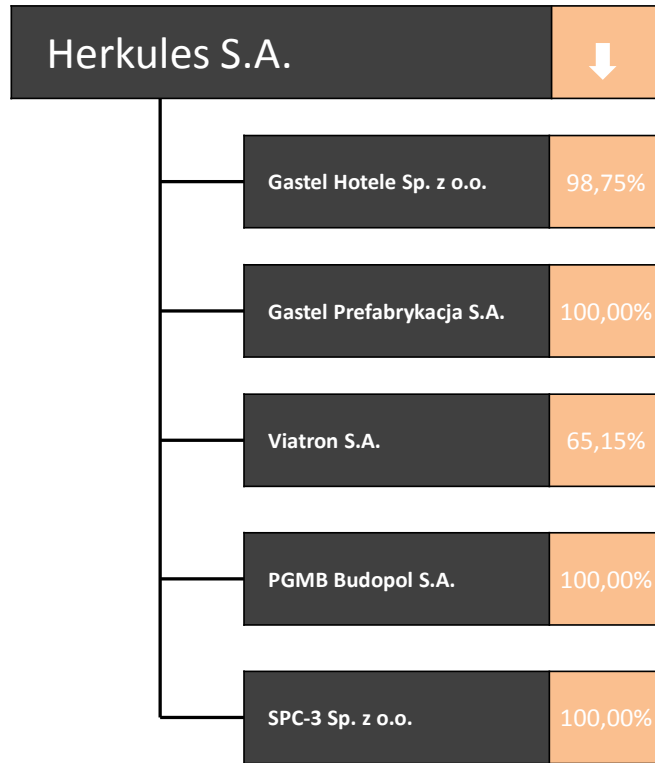
Gastel Prefabrykacja S.A. to spółka z siedzibą w Karsinie przy ul. Dworcowej 30A, zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców prowadzonym przez Sąd Rejonowy Gdańsk Północ w Gdańsku, VIII Wydział Gospodarczy KRS pod numerem 0000441812. Herkules S.A. posiada 12 566 000 akcji tej spółki o łącznej wartości nominalnej 12 566 tys. zł, co stanowi 100% jej kapitału.

Viatron S.A. w restrukturyzacji (dalej zwana Viatron S.A.) to spółka z siedzibą w Gdyni przy pl. Kaszubskim 8/505, zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców prowadzonym przez Sąd Rejonowy Gdańsk - Północ w Gdańsku, VIII Wydział Gospodarczy KRS pod numerem 0000400738. Herkules S.A. posiada 743 535 akcji tej spółki o łącznej wartości nominalnej 743,5 tys. zł, co stanowi 65,15% jej kapitału. Spółka Viatron jest notowana w Alternatywnym Systemie Obrotu na rynku NewConnect.

PGMB Budopol S.A. (Przedsiębiorstwo Gospodarki Maszynami Budownictwa Budopol S.A.) z siedzibą W Mińsku Mazowieckim przy ul. Kościuszki 13 zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy XIV Wydział Gospodarczy KRS pod numerem 0000041345. Herkules S.A. posiada bezpośrednio 7 885 akcji PGMB Budopol S.A. o wartości nominalnej 788 500 zł, co stanowi 100% łącznej liczby jej akcji dających 15 735 głosów (100% łącznej liczby głosów).

SPC-3 Sp. z o.o. – spółka z siedzibą w Warszawie przy ul. Annapol 5 zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy XIII Wydział Gospodarczy KRS pod numerem 0000572360. Herkules S.A. posiada bezpośrednio 100 udziałów SPC-3 Sp. z o.o. o wartości nominalnej 5 000 zł, co stanowi 100% łącznej liczby jej udziałów.

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania graficzna struktura Grupy Kapitałowej Herkules przedstawia się następująco:

Poniżej przedstawiono zależności kapitałowe pomiędzy Herkules S.A. a spółkami zależnymi.

Spółka zależna	Udziały posiadane przez Herkules S.A.	Udział Herkules S.A. w kapitale i w głosach/akcjach	Charakter powiązania
Gastel Hotele Sp. z o.o.	7 900 udziałów o łącznej wartości nominalnej 3 950 tys. zł	98,75%	kapitałowy
Gastel Prefabrykacja S.A.	12 566 000 akcji o łącznej wartości nominalnej 12 566 tys. zł	100,00%	kapitałowy
Viatron S.A.	743 535 akcji o łącznej wartości nominalnej 743,5 tys. zł,	65,15%	kapitałowy
PGMB Budopol S.A.	7 885 akcji o łącznej wartości nominalnej 788,5 tys. zł	100,00%	kapitałowy
SPC-3 Sp. z o.o.	100 udziałów łącznej wartości nominalnej 5 tys. zł	100,00%	kapitałowy

Grupa Kapitałowa Herkules S.A. nie posiada jednostek nadrzędnych.

W relacjach obowiązujących w Grupie Kapitałowej nie ma ograniczeń w korzystaniu z aktywów spółek zależnych i rozliczania zobowiązań spółek zależnych. Nie istnieją jakiegokolwiek porozumienia ograniczające tytuł własności udziałów i akcji spółek zależnych oraz żadne z akcji lub udziałów nie są uprzywilejowane względem pozostałych.

W związku z nabyciem udziałów Spółki SPC-3 Sp. z o.o. w końcu września 2017 r. dane tej spółki są konsolidowane począwszy od czwartego kwartału 2017 r.

Dane finansowe jednostek powiązanych na dzień 31.12.2017 r.

Spółka	Wartość udziałów / akcji wg cen nabycia	Wartość bilansowa	Kapitał własny	Kapitał podstawowy	Zysk roku bieżącego
Gastel Hotele Sp. z o.o.	3 950	3 950	2 782	4 000	-144
Gastel Prefabrykacja S.A.	12 566	12 566	12 924	12 566	- 7
Viatron S.A.	4 429	0	-1 696	1 141	-4 137
PGMB Budopol S.A.	10 759	10 759	28 519	789	3 599
SPC-3 Sp. z o.o.	5	5	1	5	0

Sprawozdanie skonsolidowane zostało sporządzone metodą pełną. W bilansie wyłączono wzajemne należności i zobowiązania oraz wartość udziałów i kapitału podstawowego. W rachunku zysków i strat wyłączono wartość przychodów ze sprzedaży i kosztu własnego dokonanych między jednostkami transakcji.

4. Jednostki inne niż jednostki podporządkowane, w których jednostki powiązane posiadają mniej niż 20% udziałów (akcji).

Brak innych niż wskazane wyżej jednostki podporządkowane, w których jednostki powiązane posiadają mniej niż 20% udziałów.

5. Jednostki wyłączone ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie wyłączono z konsolidacji żadnej z jednostek, która mogłaby takiej konsolidacji podlegać.

6. Władze spółki dominującej.

Zarząd Spółki

Na dzień 1 stycznia 2017 r. skład osobowy Zarządu Herkules S.A. przedstawiał się następująco:

Grzegorz Żóćcik	Prezes Zarządu
Tomasz Kwieciński	Wiceprezes Zarządu
Krzysztof Oleński	Członek Zarządu

Powyższy stan nie uległ zmianie w okresie do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania.

Rada Nadzorcza Spółki

Na dzień 1 stycznia 2017 r. Rada Nadzorcza pełniła swoją funkcję w poniższym składzie:

1. Jan Sołdaczuk – Przewodniczący Rady Nadzorczej
2. Beata Kwiecińska
3. Danuta Dąbrowska
4. Piotr Kwaśniewski
5. Łukasz Dziekoński

Zmiany w roku obrotowym 2017:

- 17 stycznia 2017 – rezygnacja Danuty Dąbrowskiej
- 4 lutego 2017 – odwołanie Beaty Kwiecińskiej
- 4 lutego 2017 – powołanie Jacka Osowskiego
- 10 lutego 2017 – powołanie Mariusza Bukowińskiego
- 29 marca 2017 – powołanie Marcina Kołodziejczyka
- 29 marca 2017 - powołanie Wojciecha Szwankowskiego
- 29 marca 2017 – odwołanie Piotra Kwaśniewskiego
- 29 marca 2017 – odwołanie Mariusza Bukowińskiego
- 12 grudnia 2017 – powołanie Błażeja Dowgielskiego
- 12 grudnia 2017 – powołanie Piotra Kwaśniewskiego

Na dzień 31 grudnia 2017 r. Rada Nadzorcza pełniła swoją funkcję w poniższym składzie:

1. Jan Sołdaczuk – Przewodniczący Rady Nadzorczej
2. Wojciech Szwankowski
3. Łukasz Dziekoński
4. Marcin Kołodziejczyk
5. Jacek Osowski
6. Piotr Kwaśniewski
7. Błażej Dowgielski

W dniu 13 lutego 2018 r. rezygnację złożył Jacek Osowski.

Na dzień publikacji niniejszego raportu Rada Nadzorcza pełni swoją funkcję w poniższym składzie:

1. Jan Sołdaczuk – Przewodniczący Rady Nadzorczej
2. Wojciech Szwankowski
3. Łukasz Dziekoński
4. Marcin Kołodziejczyk
5. Piotr Kwaśniewski
6. Błażej Dowgielski

7. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 24 kwietnia 2017 r.

Zarząd oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten i

biegłi rewidenci, dokonujący tego badania, spełniali warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii z badania, zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego. Wybór biegłego rewidenta został uchwalony przez Radę Nadzorczą w dniu 26 lipca 2017 r. Rada Nadzorcza dokonała powyższego wyboru, mając na uwadze zagwarantowanie pełnej niezależności i obiektywizmu samego wyboru, jak i realizacji zadań przez biegłego rewidenta.

8. Stosowane zasady rachunkowości

Prezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. oraz okres porównywalny od dnia 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.

Grupa Kapitałowa Herkules stosuje nadrzędne zasady wyceny, oparte na historycznej cenie nabycia, zakupu lub wytworzenia.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem Grupa nie wprowadziła zmian w stosowanych dotychczas zasadach rachunkowości, dokonała jednakże uzupełnienia polityki o postanowienia dotyczące zdarzeń, które zaistniały po raz pierwszy w okresie objętym niniejszym sprawozdaniem.

Sprawozdanie finansowe zostało przedstawione w polskich złotych, jako że złoty polski jest podstawową walutą, w której denominowane są transakcje (operacje gospodarcze) Grupy.

Sprawozdanie finansowe jest przedstawione w tysiącach złotych polskich.

Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzono w oparciu o Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz związane z nimi interpretacje ogłoszone w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

Zarząd spółki dominującej oświadcza, że wedle swojej najlepszej wiedzy, niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi Grupę zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej oraz jej wynik finansowy.

Podstawa sporządzenia

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego. Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Grupę przedstawione zostały poniżej.

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne są rozpoznawane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują one uzyskanie korzyści ekonomicznych.

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnych transakcjach wykazuje się po koszcie historycznym tj. cenie nabycia pomniejszonej o umorzenie i skumulowaną stratę z tytułu utraty wartości. Amortyzację nalicza się metodą liniową w przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności tych aktywów. Szacunkowy okres ekonomicznej użyteczności oraz amortyzacja podlegają weryfikacji na koniec każdego rocznego okresu sprawozdawczego, a skutki zmian tych szacunków odnoszone są do przyszłych okresów.

Okresy ekonomicznej użyteczności dla wartości niematerialnych zostały określone na poziomie:

- 1) know how - 20 lat
- 2) programy komputerowe - 2-5 lat
- 3) prace rozwojowe - 5 lat

Rzeczowy majątek trwały

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia / kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia oraz wszelkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do używania.

Grupa prowadzi planową gospodarkę remontową najistotniejszych środków trwałych, do których zalicza się żurawie we wszystkich typach oraz naczepy, ciągniki siodłowe i pojazdy ciężarowe o ładowności pow. 3,5 t. Powyższe składniki majątkowe podlegają okresowym generalnym przeglądom technicznym realizowanym zgodnie z ustalonymi harmonogramami. Koszty takich przeglądów i związanych z nimi napraw są ujmowane w odpowiedniej pozycji rzeczowych aktywów trwałych i podlegają amortyzacji przez okres pomiędzy przeglądami zgodnie z ustalonym harmonogramem.

Pozostałe wszelkie koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, m. in. koszty napraw bieżących i konserwacji, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Grupa dokonuje odpisów amortyzacyjnych metodą liniową, w równych ratach miesięcznych. Amortyzacja jest naliczana przez szacowany okres użyteczności z uwzględnieniem wartości rezydualnych, o ile są istotne:

Grunty własne	nie są amortyzowane
Budynki i budowle	14 -33 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	1 - 35 lat
Środki transportu	3 - 20 lat
Pozostałe środki trwałe	2 - 10 lat

Szacunkowe okresy użytkowania, wartości krańcowe i metoda amortyzacji podlegają weryfikacji na koniec każdego roku obrotowego.

Do rzeczowych aktywów trwałych Grupa zalicza prawo wieczystego użytkowania gruntów, które w prezentowanym okresie nie było amortyzowane.

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego amortyzuje się przez okres ich przewidywanego użytkowania ekonomicznego na takich samych zasadach jak aktywa własne.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży lub likwidacji pozycji rzeczowego majątku trwałego określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w rachunku zysków i strat.

W prezentowanym okresie Grupa nie dokonała żadnych przeszacowań wartości rzeczowych aktywów trwałych.

Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie prezentowane są w bilansie po koszcie wytworzenia pomniejszonym o ujęte odpisy z tytułu utraty wartości. Koszt wytworzenia obejmuje opłaty oraz, dla odpowiednich aktywów, koszty finansowania zewnętrznego skapitalizowane zgodnie z zasadami rachunkowości Grupy. Środki trwałe w budowie nie są amortyzowane do momentu zakończenia ich budowy i oddania do użytkowania.

Leasing

Leasing klasyfikuje się jako leasing finansowy, gdy w ramach zawartej umowy zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z bycia właścicielem przenoszone jest na leasingobiorcę. Wszelkie pozostałe rodzaje leasingu traktowane są jako leasing operacyjny.

Grupa jako leasingobiorca

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego traktuje się jak aktywa Grupy i wycenia w ich wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat

leasingowych. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w bilansie w pozycji zobowiązań z tytułu leasingu finansowego.

Płatności leasingowe zostały podzielone na część odsetkową i kapitałową, która zmniejsza zobowiązania z tytułu leasingu, tak by stopa odsetek od pozostającego zobowiązania była wielkością stałą. Koszty finansowe odnosi się bezpośrednio do rachunku zysków i strat.

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego odnosi się w rachunek zysków i strat metodą liniową przez okres leasingu, z wyjątkiem przypadków, kiedy inna, systematyczna podstawa rozliczenia jest bardziej reprezentatywna dla wzorca czasowego rządzącego konsumpcją korzyści ekonomicznych wpływających z leasingu danego składnika aktywów.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających dłuższego czasu, aby mogły być zdatne do użytkowania lub odsprzedaży, dodaje się do kosztów wytworzenia takich aktywów aż do momentu, w którym aktywa te są zasadniczo gotowe do zamierzonego użytkowania lub odsprzedania. Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków zewnętrznych przed zainwestowaniem ich w omawiane aktywa pomniejszają wartość kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji.

W prezentowanym okresie Grupa nie korzystała z finansowania zewnętrznego na nabycie lub wytworzenie składników majątku trwałego, którego koszty zostały ujęte w kosztach wytworzenia składników majątku.

Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio w rachunek zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Podatek odroczony

Podatek odroczony oblicza się metodą zobowiązań bilansowych jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości, odnosząc się do różnic między wartościami bilansowymi aktywów i pasywów oraz odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do obliczenia podstawy opodatkowania. Rezerwę na podatek odroczony ujmuje się od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości w jakiej prawdopodobne jest pomniejszenie przyszłych zysków podatkowych o rozpoznane ujemne różnice przejściowe.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega przeglądowi na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla odzyskania składnika aktywów lub jego części, wartość tę należy odpowiednio pomniejszyć.

Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego oblicza się przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne, zgodnie z przepisami (stawkami) podatkowymi obowiązującymi prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy. Wycena aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego odzwierciedla konsekwencje podatkowe sposobu, w jaki Grupa spodziewa się odzyskać lub rozliczyć wartość bilansową aktywów i zobowiązań na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego.

Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego kompensuje się w przypadku wystąpienia prawa do kompensaty bieżących pozycji aktywów i zobowiązań podatkowych, o ile te pozycje są opodatkowane przez ten sam organ podatkowy, a Grupa chce rozliczać swoje bieżące aktywa i zobowiązania podatkowe na zasadzie netto.

Zapasy

Zapasy wykazuje się po cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub też po cenie sprzedaży netto, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa. Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w celu doprowadzenia zapasów do ich

aktualnego miejsca i stanu. Koszt wytworzenia, obejmujący koszty bezpośrednie oraz uzasadnioną część kosztów pośrednich, przypisuje się do zapasów stosując zasady najwłaściwsze dla poszczególnych kategorii zapasów, przy czym większość pozycji zapasów wycenia się metodą FIFO (rozchód wycenia się kolejno po cenach tych składników, które Grupa najwcześniej nabyła).

Cena sprzedaży netto odpowiada oszacowanej cenie sprzedaży zapasów pomniejszonej o wszelkie koszty konieczne do zakończenia produkcji oraz koszty doprowadzenia zapasów do sprzedaży lub znalezienia nabywcy (tj. koszty sprzedaży, marketingu itp.).

Należności krótkoterminowe

Na dzień bilansowy należności i udzielone pożyczki wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, ponieważ ustalona za pomocą stopy procentowej przypisanej tej należności wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych oczekiwanych przez jednostkę nie różni się istotnie od kwoty wymaganej zapłaty z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny (po pomniejszeniu o odpisy aktualizujące).

Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego, w odniesieniu do należności:

- od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości – do wysokości należności nie objętej zabezpieczeniem,
- od dłużników w przypadku wniosku o ogłoszenie upadłości – w wysokości 100% należności,
- kwestionowanych lub z których zapłatą dłużnik zalega, a spłata należności nie jest prawdopodobna - do wysokości należności nie objętej zabezpieczeniem,
- których indywidualna ocena ujawnia ryzyko nieściągalności.

Odpisy aktualizujące wartość należności zaliczono do pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów finansowych, w zależności od rodzaju należności, której odpis dotyczył.

Stosowane przez spółki Grupy Kapitałowej terminy płatności należności określa się w zakresie od 7 do 60 dni. Bardzo rzadkie przypadki dotyczą terminów dłuższych niż 60 dni. Najczęściej stosowane terminy płatności to okres od 30 do 45 dni. Ustalając kontraktowane okresy płatności bierze się pod uwagę dotychczasową współpracę z kontrahentem, informacje zewnętrzne o kontrahencie, rodzaj sprzedawanej usługi/towaru, presję negocjacyjną i bieżącą sytuację płynnościową spółek Grupy.

Oceniając stopień prawdopodobieństwa ściągalności należności bierze się pod uwagę dotychczasową współpracę z kontrahentem oraz jego sytuację ekonomiczną, a także strukturę wiekową należności z kontraktu, od kontrahenta i z konkretnego segmentu rynku.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy. Aktywa pieniężne ujmuje się w księgach i wycenia na dzień bilansowy według wartości nominalnej. Wolne bieżące środki umieszcza się na lokatach typu „over night”.

Rozliczenia międzyokresowe czynne

Rozliczenia międzyokresowe czynne dokonywane są jeżeli koszty poniesione dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych. Warunkiem aktywowania kosztów, które mają służyć przyszłym okresom sprawozdawczym, jest przyniesienie przez nie w przyszłości korzyści ekonomicznych.

Rozliczenie kosztów następuje w okresach miesięcznych chyba, że aktywowany koszt dotyczy przychodów późniejszego okresu.

Kapitał własny

Kapitałem podstawowym Spółki jest kapitał akcyjny. Kapitał zapasowy jest tworzony zgodnie ze statutem Spółki.

Rezerwy

Rezerwy wykazuje się w przypadku wystąpienia w Grupie bieżących zobowiązań (prawnych lub zwyczajowych) będących konsekwencją zdarzeń z przeszłości, konieczność uregulowania ich jest prawdopodobna, a wielkość tych zobowiązań można wiarygodnie wycenić.

Ujmowana kwota rezerwy odzwierciedla możliwie najdokładniejszy szacunek kwoty wymaganej do rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanej z tym zobowiązaniem. W przypadku wyceny rezerwy metodą szacunkowych przepływów pieniężnych koniecznych do rozliczenia bieżącego zobowiązania, jej wartość bilansowa odpowiada wartości bieżącej tych przepływów.

Rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe

Zgodnie z obowiązującym Regulaminem Wynagradzania Pracowników Grupa jest zobowiązana do wypłaty następujących dodatkowych świadczeń na rzecz pracowników:

- odpraw emerytalnych,
- odpraw rentowych.

Oszacowanie wysokości rezerw na odprawy emerytalne i rentowe zostało dokonane przez licencjonowanego aktuarusza według stanu zatrudnienia na ostatni dzień każdego półrocza.

Metoda wykorzystana do obliczeń zgodna jest z MSR 19, jest to tzw. metoda prognozowanych świadczeń jednostkowych, zwana także metodą świadczeń narosłych w funkcji stażu pracy. Wartość przyszłych zobowiązań obliczana jest jako część przyszłych świadczeń, oszacowana przy uwzględnieniu prognozowanego wynagrodzenia stanowiącego podstawę ich naliczania.

Zgodnie z zaleceniami MSR 19, stopa procentowa służąca do dyskontowania przyszłych zobowiązań powinna być ustalona na podstawie rynkowych stóp zwrotu (występujących w dniu bilansowym) z obligacji przedsiębiorstw, przy czym termin wykupu obligacji powinien być zgodny z szacunkowym terminem realizacji świadczeń. W przypadku, gdy brak jest rozwiniętego rynku obligacji przedsiębiorstw, należy stosować rynkowe stopy zwrotu z obligacji skarbowych.

Przy wyznaczaniu zobowiązań zostały uwzględnione prawdopodobieństwa osiągnięcia uprawnień do świadczeń dodatkowych. Przez prawdopodobieństwo osiągnięcia uprawnień do odprawy emerytalnej rozumie się prawdopodobieństwo dożycia przez pracownika wieku emerytalnego, pod warunkiem pozostania w stosunku pracy z obecnym Pracodawcą. Przez wiek emerytalny należy rozumieć wiek 60 i 65 lat, odpowiednio dla kobiet i mężczyzn. Przez prawdopodobieństwo osiągnięcia uprawnień do odprawy rentowej rozumie się prawdopodobieństwo inwalidztwa pracownika przed osiągnięciem wieku emerytalnego, pod warunkiem pozostania w stosunku pracy z obecnym Pracodawcą.

Zobowiązania krótkoterminowe

Za zobowiązania krótkoterminowe uznaje się wynikający z przeszłych zdarzeń obowiązek wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które spowodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów Grupy. Zobowiązania te są wykazywane w kwocie wymagającej zapłaty.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Rozliczenia międzyokresowe przychodów obejmują przyszłe przychody, które nie zostały zrealizowane w bieżącym okresie sprawozdawczym. Grupa ujmuje w rozliczeniach międzyokresowych przychodów otrzymane dotacje, aby zapewnić współmierność uzyskanych przychodów z poniesionymi i kosztami. Rozliczenie dotacji w przychody następuje na przestrzeni okresu użytkowania składnika aktywów.

Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to inwestycje o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Instrumenty finansowe nabyte w celu generowania zysku dzięki krótkoterminowym wahaniom ceny są klasyfikowane jako instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy. Zmiany wartości godziwej tych instrumentów finansowych uwzględniane są w przychodach lub kosztach finansowych.

Pożyczki i należności ujmowane są według zamortyzowanego kosztu.

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe są aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, nie potrącając kosztów transakcji, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości.

Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą a ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), odnosi się na kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości odnosi się do rachunku zysków i strat jako koszt finansowy.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy zaliczane są do aktywów obrotowych, jeżeli Zarząd ma zamiar zrealizować je w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne są wyceniane w wartości godziwej na dzień bilansowy, a wyniki wyceny są ujmowane w przychodach lub kosztach okresu, chyba że wyceniane instrumenty są instrumentami kapitałowymi.

Waluty obce

Jednostkowe sprawozdania finansowe prezentowane jest w walutach obowiązujących na rynku działalności podstawowej dla Grupy (czyli w jej walucie funkcjonalnej). W sprawozdaniu finansowym wyniki i pozycje finansowe prezentowane są w złotych polskich (PLN), będących walutą funkcjonalną Grupy oraz walutą prezentacji sprawozdania finansowego.

Przy sporządzaniu jednostkowego sprawozdania finansowego transakcje przeprowadzane w walucie innej niż polski złoty (PLN) wykazuje się po kursie waluty obowiązującym na dzień transakcji.

Na dzień bilansowy środki pieniężne, kredyty bankowe oraz pozostałe aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych są przeliczane według kursu obowiązującego na ten dzień (kurs zamknięcia).

Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów lub kosztów finansowych.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym (kurs wymiany) z dnia transakcji.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Dla potrzeb wyceny przyjęto następujące średnie kursy NBP walut obcych:

Waluta	2017-12-31	2016-12-31
Tabela	251/A/NBP/2017	252/A/NBP/2016
EUR	4,1709	4,4240
CHF	3,5672	4,1173
SEK	0,4243	0,4619
CZK	0,1632	0,1637

Ujęcie przychodów ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o przewidywane rabaty, zwroty klientów i podobne zmniejszenia.

Sprzedaż towarów

Przychody ze sprzedaży towarów ujmowane są po spełnieniu wszystkich następujących warunków:

- przeniesienia na nabywcę znaczącego ryzyka i korzyści wynikających z prawa własności towarów;
- sędowania przez Grupę funkcji kierowniczych w stopniu związanym na ogół z prawem własności oraz efektywnej kontroli nad sprzedanymi towarami; .
- możliwości dokonania wiarygodnej wyceny kwoty przychodów;
- wystąpienia prawdopodobieństwa, że jednostka otrzyma korzyści ekonomiczne związane z transakcją; oraz
- możliwości wiarygodnej wyceny kosztów poniesionych lub przewidywanych w związku z transakcją.

Świadczenie usług

Przychody z tytułu umów o świadczenie usług ujmuje się poprzez odniesienie do stopnia zaawansowania realizacji danej umowy. Stopień zaawansowania realizacji transakcji określa się ujmując przychody w tych okresach, w których odbywa się świadczenie usług. W zależności od rodzaju transakcji metody wyceny mogą zawierać: pomiary wykonanych prac, procentowe ujęcie wykonanych prac na dany dzień w stosunku do całości prac, które mają być wykonane lub udział kosztów transakcji poniesionych na dany dzień, w ogóle szacowanych kosztów transakcji. Przychody z umów rozliczanych na podstawie faktycznego nakładu czasu pracy ujmuje się według stawek umownych, w oparciu o przepracowane roboczogodziny i poniesione koszty bezpośrednie.

Jeżeli wyniku transakcji dotyczącej świadczenia usług nie można oszacować w sposób wiarygodny, przychody z transakcji ujmuje się tylko do wysokości poniesionych kosztów, które jednostka spodziewa się odzyskać.

Przychody z tytułu realizacji umów o budowę ujmuje się zgodnie z zasadami rachunkowości Grupy przedstawionymi poniżej.

Umowy o usługę budowlaną

Umowa o usługę budowlaną jest to umowa, której przedmiotem jest budowa składnika majątku lub zespołu ściśle powiązanych składników majątku, zaś terminy rozpoczęcia i zakończenia robót usytuowane są w różnych okresach sprawozdawczych.

Grupa zawiera z kontrahentami umowy w cenach stałych, w przypadku których otrzymywane jest stałe wynagrodzenie, korygowane wyłącznie w przypadku renegotjowania umowy z klientem.

Jeżeli tylko wynik umowy o budowę może być wiarygodnie oszacowany, związane z nią przychody i koszty ujmuje się odnosząc się do stopnia zaawansowania realizacji umowy na dany dzień bilansowy. Stopień zaawansowania mierzony jest zwykle jako proporcja kosztów poniesionych do całości szacowanych kosztów umowy, za wyjątkiem sytuacji, gdy taki sposób nie odzwierciedlałby faktycznego stopnia zaawansowania. Wszelkie zmiany w zakresie prac, roszczenia oraz premie są rozpoznawane w stopniu, w jakim zostały one uzgodnione z klientem.

W przypadku, kiedy wartości umowy nie da się wiarygodnie oszacować, przychody z tytułu umowy ujmuje się w stopniu, w jakim jest prawdopodobne, że poniesione w związku z umową koszty zostaną nimi pokryte. Koszty związane z umową ujmuje się jako koszty okresu, w jakim zostały poniesione.

Jeżeli zaś istnieje prawdopodobieństwo, że koszty umowy przekroczą związane z nią przychody, przewidywaną stratę ujmuje się niezwłocznie jako koszt.

Każdą z umów o usługę budowlaną ocenia się indywidualnie pod kątem spełnienia kryteriów z MSR 18, zgodnie z tymi kryteriami ocenia się czy nie jest to umowa o sprzedaży produktów. W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem Grupa nie zawarła, nie prowadziła i nie rozliczała umów o usługę budowlaną, gdyż nie prowadziła tego rodzaju działalności.

Koszty

Koszty uznawane są w takiej wysokości, w jakiej prawdopodobne jest, że nastąpi zmniejszenie korzyści ekonomicznych Grupy, które można wiarygodnie ocenić.

Koszty działalności operacyjnej ewidencjonowane są w układzie rodzajowym oraz dodatkowo na potrzeby zarządcze według rodzajów działalności (miejsc ich powstawania).

Opodatkowanie

Podatek dochodowy Grupy obejmuje podatek bieżący do zapłaty oraz podatek odroczony.

Bieżące obciążenie podatkowe oblicza się na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji przychodów i kosztów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenie Grupy z tytułu podatku bieżącego oblicza się w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek bieżący i odroczony za bieżący okres rozliczeniowy

Podatek bieżący i odroczony wykazuje się w kosztach lub przychodach w rachunku zysków i strat, z wyjątkiem przypadku, gdy dotyczy on pozycji uznających lub obciążających bezpośrednio kapitał własny, bo wtedy także podatek jest odnoszony bezpośrednio w kapitał własny.

Podstawowe osądy rachunkowe i podstawy szacowania niepewności

Stosując zasady rachunkowości obowiązujące w Grupie, Zarząd dokonuje szacunków zgodnie ze swoją najlepszą wiedzą oraz przyjmuje założenia dotyczące wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, których nie da się określić wykorzystując dostępne źródła. Szacunki i związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniach historycznych i innych czynnikach uznawanych za istotne. Zmianę wielkości szacunkowych ujmuje się w okresie, w którym nastąpiła weryfikacja, jeśli dotyczy on wyłącznie tego okresu, lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych, jeśli zmiana dotyczy ich na równi z okresem bieżącym. Szacunki w szczególności dotyczyły:

- okresów użyteczności rzeczowego majątku trwałego,
- wartości rezydualnej rzeczowego majątku trwałego,
- długoterminowych świadczeń pracowniczych,
- utworzonych rezerw na świadczenia urlopowe,

- utworzonych rezerw na zobowiązania,
- możliwości ściągnięcia należności i związanych z tym utworzonych odpisów aktualizujących Należności,
- stopnia zaawansowania budowy.

Szacunki i związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniach historycznych i innych czynnikach uznawanych za istotne, m. in. takich jak obserwacja innowacji technologicznych, deprecjacja wartości rynkowej poszczególnych grup składników majątku trwałego, uwarunkowań makroekonomicznych (stopy procentowe, inflacja, dynamika PKB), badania standingu kontrahentów.

Opis metod i zasad obejmowania jednostek powiązanych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym.

Gastel Hotele Sp. z o.o. – jednostka zależna w 98,75% objęta została konsolidacją metodą pełną za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

Gastel Prefabrykacja S.A. – jednostka zależna w 100% objęta została konsolidacją metodą pełną za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

Viatron S.A. – jednostka zależna w 65,15% objęta została konsolidacją metodą pełną za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

PGMB Budopol S.A. – jednostka zależna w 100% objęta została konsolidacją metodą pełną za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

SPC-3 Sp. z o.o. – jednostka zależna w 100% objęta została konsolidacją metodą pełną za okres od 1 października do 31 grudnia 2017 r.

Jednostki zależne

Jednostki zależne to wszelkie jednostki, w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę, uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przystaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Sprawozdanie finansowe jednostek zależnych sporządzane jest za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu jednolitych zasad rachunkowości.

Nabyte spółki zależne są włączane do skonsolidowanego sprawozdania finansowego począwszy od dnia objęcia kontroli przez spółkę dominującą. Na dzień nabycia jednostki zależnej (objęcia kontroli) aktywa, pasywa i zobowiązania warunkowe spółki zależnej wyceniane są w wartości godziwej. Nadwyżka ceny nabycia nad wartością godziwą nabytych aktywów netto stanowi wartość firmy.

Wyłączenie wzajemnych transakcji

Ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego wyłączone zostały wszelkie operacje finansowe pomiędzy jednostkami wchodzącymi w skład grupy kapitałowej. Eliminacji podlegają także wszelkie zyski i straty dotyczące operacji gospodarczej będącej w toku na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Metody konsolidacji kapitałów

Kapitałem podstawowym Grupy Kapitałowej jest kapitał podstawowy jednostki dominującej.

Wyliczenia pozostałych składników kapitału własnego Grupy Kapitałowej dokonano poprzez dodanie do poszczególnych składników kapitału własnego jednostki dominującej odpowiednich składników kapitału własnego jednostek zależnych objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, odpowiadającego udziałowi jednostki dominującej we własności jednostek zależnych według stanu na dzień bilansowy.

Do kapitału własnego przypadającego na akcjonariuszy jednostki dominującej włączono tylko te części odpowiednich składników kapitału własnego jednostek zależnych, które powstały od dnia objęcia kontroli nad nimi przez jednostkę dominującą.

Wyliczenia kapitału własnego udziałowców niekontrolujących w jednostkach zależnych objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym dokonuje się na podstawie udziału tych udziałowców we własności jednostek zależnych według stanu na dzień bilansowy.

Kapitał własny grupy kapitałowej obejmuje sumę kapitału własnego przypadającego na akcjonariuszy jednostki dominującej oraz kapitału udziałowców nie kontrolujących.

9. Nowe standardy rachunkowości i interpretacje KIMSSF

Zmiany do istniejących standardów zastosowane po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym za 2017 r.:

Następujące zmiany do istniejących standardów oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone do stosowania w UE wchodzą w życie po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym za 2017 rok:

- **Zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych”** – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień – zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku - obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie;
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”** – Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niezrealizowanych strat – zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku - obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie;

Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów, jakie zostały już wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie:

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** - zatwierdzony w UE w dniu 22 listopada 2016 roku - obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie;

MSSF 9 zawiera nowe wymagania i wytyczne dotyczące klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych oraz modyfikuje ujmowanie transakcji zabezpieczających. Biorąc pod uwagę naturę transakcji wykonywanych przez Spółkę nie oczekuje się istotnych zmian w prezentacji i wycenie wartości bilansowych na dzień zastosowania standardu po raz pierwszy. MSSF 9 zawiera także nowy model utraty wartości, oparty na oczekiwanych, a nie poniesionych stratach kredytowych. Dla Grupy może to oznaczać wzrost kosztów w roku 2018 r. z tytułu rozpoznania utraty wartości należności niewymagalnych. Grupa jest w trakcie wdrażania procedur, które oprócz historycznej informacji będą uwzględniać prognozy dotyczące niepewnego charakteru należności. Zarząd spółki dominującej szacuje, że zastosowanie standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe

- **MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”** oraz zmiany do MSSF 15 „Data wejścia w życie MSSF 15” - zatwierdzony w UE w dniu 22 września 2016 roku - obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie;

Celem wprowadzenia nowego standardu było wyjaśnienie wątpliwości pojawiających się w trakcie analiz odnośnie: identyfikacji zobowiązania do spełnienia świadczenia, identyfikacji zleceniodawcy oraz rozpoznania przychodów od umów z klientami – MSSF 15 zastąpi wszystkie obecne wymagania dotyczące ujmowania przychodów zgodnie z MSSF.

W ramach zawartych transakcji sprzedaży w Grupie nie występują elementy umów: użyczenia, dzierżawy, leasingu oraz umów licencyjnych, nie są również świadczone darmowe usługi. Przychody od umów objętych nowym standardem Grupa obecnie rozlicza w oparciu o poniesione koszty związane z realizacją transakcji powiększone o marżę wynikającą z umowy. Stosowane podejście do szacowania ceny sprzedaży jest zgodne z MSSF 15, w związku z tym Spółka nie przewiduje istotnych skutków finansowych w związku z zastosowaniem nowego standardu

- **MSSF 16 „Leasing”** – zatwierdzony w UE w dniu 31 października 2017 roku - obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie;

- **Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”** – Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Instrumenty ubezpieczeniowe” – zatwierdzone w UE w dniu 3 listopada 2017 roku - obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie lub w momencie zastosowania MSSF 9 „Instrumenty finansowe” po raz pierwszy;
- **Zmiany do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”** – Wyjaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” – zatwierdzone w UE w dniu 31 października 2017 roku - obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie;

Nowe standardy i interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE:

- **MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”** (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) mający w wersji wstępnej zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej;
- **Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** - charakterystyka opcji przedpłaty z ujemną kompensatą (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie);
- **Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem** (opublikowano dnia 11 września 2014 roku). Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach - obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie.
- **Zmiany do MSSF 2 „Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji”** (opublikowano dnia 20 czerwca 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później;
- **Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2014-2016** (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku). Zmiany do MSSF 12 mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później, natomiast zmiany do MSR 28 oraz MSSF 1 mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później;
- **Zmiany do różnych standardów Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 oraz MSR 23) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie;
- **Interpretacja KIMSF 22 „Transakcje w walucie obcej i zaliczki”** (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później;
- **Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w zakresie rozliczania podatku dochodowego”** (opublikowano dnia 7 czerwca 2017 roku) – obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie;
- **Zmiany do MSR 40 „Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnej”** (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później.

Nadal poza regulacjami zatwierdzonymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE

Na podstawie corocznego przeglądu zmian MSSF Zarząd spółki dominującej ocenia, że wprowadzenie nowych standardów rachunkowości oraz interpretacji, właściwe dla okresów sprawozdawczych od 2016 roku i późniejszych nie będzie miało istotnego wpływu na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości oraz zasady wyceny i sposób ujęcia składników majątkowych w sprawozdaniu finansowym, a także sytuację finansową Grupy i jej prezentację w sprawozdaniu finansowym.

Warszawa, dnia 24 kwietnia 2018 r.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Aktywa

L.p.	Aktywa	Nr noty	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2016
I.	AKTYWA TRWAŁE (długoterminowe)		327 694	341 913
1	Wartości niematerialne	5, 7	812	1 070
2	Rzeczowe aktywa trwałe	6, 7	309 310	316 858
3	Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe		0	0
4	Wartość firmy	9	12 717	17 433
5	Nieruchomości inwestycyjne	10	3 880	3 880
6	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12	0	0
7	Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe	17	975	2 672
II	AKTYWA PRZEZNACZONE DO ZBYCIA	11	688	1 937
III	AKTYWA OBROTOWE		66 201	63 720
1	Zapasy	14	15 491	15 579
2	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, w tym:	15	38 173	37 326
-	z tytułu podatku dochodowego		84	0
-	z tytułu wyceny projektów w toku		1 963	763
3	Środki pieniężne i inne ekwiwalenty	16	9 820	8 346
4	Rozliczenia międzyokresowe kosztów	17	2 717	2 469
	AKTYWA RAZEM		394 583	407 570

Warszawa, dnia 24 kwietnia 2018 r.

Pasywa

L.p.	Pasywa	Nr noty	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2016
I	KAPITAŁ WŁASNY		212 353	228 727
A	KAPITAŁ JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ		212 448	227 388
1	Kapitał podstawowy	19	86 824	86 824
2	Akcje Własne		-10 692	-631
3	Kapitał rezerwowy na wykup akcji		23 877	10 853
4	Zyski zatrzymane	21	28 623	36 358
5	Kapitał zapasowy (nadwyżka ze sprzedaży akcji)	21	59 941	59 941
6	Kapitał z rozliczenia nabycia jednostki pod kontrolą		0	-72
7	Zysk (strata) z lat ubiegłych	21	21 906	23 834
8	Zysk (strata) netto bieżącego okresu	20	1 969	10 281
B	KAPITAŁ UDZIAŁOWCÓW NIEKONTROLUJĄCYCH		-95	1 339
II	ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE		115 034	115 623
1	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	24	21 979	22 151
2	Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	22, 23	181	451
3	Kredyty i pożyczki	26	10 889	16 803
4	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	25	57 571	41 449
5	Rozliczenia międzyokresowe przychodów	31	24 414	34 769
6	Inne zobowiązania długoterminowe		0	0
III	ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE		67 196	63 220
1	Kredyty i pożyczki	26	24 014	31 987
2	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	25	16 605	9 103
3	Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne		8	8
4	Rozliczenia międzyokresowe bierne	27	315	72
5	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, w tym:	28	22 510	19 183
-	z tytułu podatku dochodowego		0	0
-	z tytułu wyceny projektów w toku		0	0
6	Rozliczenia międzyokresowe przychodów	31	3 744	2 867
	PASYWA RAZEM		394 583	407 570

Warszawa, dnia 24 kwietnia 2018 r.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz pozostałych całkowitych dochodów

L.p.	Pozycje	Nr noty	Za okres 01.01. - 31.12.2017	Za okres 01.01. - 31.12.2016
A	Przychody ze sprzedaży	34	128 808	127 741
I	Sprzedaż towarów		851	648
II	Sprzedaż produktów		127 957	127 093
B	Koszty działalności operacyjnej	35	122 384	117 477
I	Amortyzacja		20 345	21 898
II	Zużycie materiałów i energii		17 006	14 264
III	Usługi obce		56 594	53 310
IV	Podatki i opłaty		900	1 017
V	Wynagrodzenia		17 955	17 606
VI	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia		3 857	4 238
VII	Pozostałe koszty rodzajowe		5 348	5 138
VIII	Zmiana stanu produktów		-170	-236
IX	Wartość sprzedanych towarów i materiałów		549	242
C	Zysk (strata) ze sprzedaży		6 424	10 264
D	Pozostałe przychody operacyjne	36	12 021	5 485
E	Pozostałe koszty operacyjne	37	8 674	1 371
F	Zysk (strata) z działalności operacyjnej		9 771	14 378
G	Przychody finansowe	38	173	241
H	Koszty finansowe	39	8 934	4 437
I	Zysk (strata) brutto		1 010	10 182
J	Podatek dochodowy	42	485	413
K1	Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		525	9 769
K2	Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej		0	0
L	Zysk (strata) netto z całej działalności		525	9 769
L1	Zysk (strata) udziałowców niekontrolujących		-1 444	-512
L2	Zysk (strata) akcjonariuszy jednostki dominującej		1 969	10 281
M	Pozostałe całkowite dochody		0	0
-	Pozostałe całkowite dochody udziałowców niekontrolujących		0	0
-	Pozostałe całkowite dochody akcjonariuszy jednostki dominującej		0	0
N	Suma całkowitych dochodów netto		525	9 769
-	Suma całkowitych dochodów netto z działalności kontynuowanej udziałowców niekontrolujących		-1 444	-512
-	Suma całkowitych dochodów netto z działalności kontynuowanej akcjonariuszy jednostki dominującej		1 969	10 281

Warszawa, dnia 24 kwietnia 2018 r.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Tytuł	Kapitał podstawowy	Akcje własne	Kapitał rezerwowy na wykup akcji	Zyski zatrzymane	Kapitał zapasowy (nadwyżka ze sprzedaży akcji)	Kapitał z rozliczenia nabycia jednostki pod kontrolą	Zysk (strata) z lat ubiegłych	Zysk (strata) netto bieżącego okresu	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	Kapitał udziałowców w niekontrolujących	Kapitał własny razem
-------	--------------------	--------------	----------------------------------	------------------	--	--	-------------------------------	--------------------------------------	--	---	----------------------

dwanaście miesięcy zakończonych 31.12.2017 r.

Stan na dzień 01.01.2017	86 824	-631	10 853	36 358	59 941	-72	23 834	10 281	227 388	1 339	228 727
Rozliczenie umorzenia inwestycji w spółkę zależną	0	0	0	0	0	72	24	0	96	10	106
Wydzielenie kapitału rezerwowego	0	0	13 024	-13 024	0	0	0	0	0	0	0
Wynik okresu ubiegłego na kapitał zapasowy	0	0	0	5 289	0	0	-1 952	-3 335	2		2
Wynik okresu ubiegłego na dywidendę	0	0	0	0	0	0		-6 946	-6 946	0	-6 946
Wynik okresu bieżącego	0	0	0	0	0	0	0	1 969	1 969	-1 444	525
Nabycie akcji własnych	0	-10 061	0	0	0	0	0	0	-10 061	0	-10 061
Razem zmniejszenia/zwiększenia	0	-10 061	13 024	-7 735	0	72	-1 928	-8 312	-4 975	-1 434	-6 419
Stan na dzień 31.12.2017	86 824	-10 692	23 877	28 623	59 941	0	21 906	1 969	212 448	-95	212 353

dwanaście miesięcy zakończonych 31.12.2016 r.

Stan na dzień 01.01.2016	86 824	0	0	39 774	59 941	-72	6 416	32 200	225 083	1 851	226 934
Rozliczenie nabycia spółki zależnej	0	0	0	0	0	0	9 916	-9 916	0	0	0
Wycena do wartości godziwej aktywów spółki zależnej	0	0	0	0	0	0	5 325	-5 325	0	0	0
Wydzielenie kapitału rezerwowego	0	0	10 853	-10 853	0	0	0	0	0	0	0
Wynik okresu ubiegłego na kapitał zapasowy	0	0	0	7 437	0	0	2 177	-9 614	0		0
Wynik okresu ubiegłego na dywidendę	0	0	0	0	0	0	0	-7 345	-7 345	0	-7 345
Wynik okresu bieżącego	0	0	0	0	0	0	0	10 281	10 281	-512	9 769
Nabycie akcji własnych	0	-631	0	0	0	0	0	0	-631	0	-631
Razem zmniejszenia/zwiększenia	0	-631	10 853	-3 416	0	0	17 418	-21 919	2 936	-512	2 424
Stan na dzień 31.12.2016	86 824	-631	10 853	36 358	59 941	-72	23 834	10 281	227 388	1 339	228 727

Warszawa, dnia 24 kwietnia 2018 r.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

L.p.	Tytuł	Nr noty	Za okres 01.01. - 31.12.2017	Za okres 01.01. - 31.12.2016
A DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA				
I	Zysk / Strata przed opodatkowaniem		1 010	10 182
II	Korekty razem:		28 592	12 475
1	Amortyzacja		20 345	21 898
2	Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych		-229	121
3	Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		4 056	4 188
4	Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej		12 384	-1 528
5	Zmiana stanu rezerw	43	-43	134
6	Zmiana stanu zapasów	43	-1 447	1 067
7	Zmiana stanu należności	43	-847	1 178
8	Zmiana stanu zobowiązań, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	43	3 142	-8 874
9	Zmiana stanu pozostałych aktywów	43	-8 769	-5 709
10	Inne korekty		0	0
III	Gotówka z działalności operacyjnej		29 602	22 657
1	Podatek dochodowy (zapłacony) / zwrócony		-707	-240
IV	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		28 895	22 417
B DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA				
I	Wpływy		31 270	6 500
1	Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		24 099	6 500
2	Splata udzielonych pożyczek długoterminowych		7 171	0
II	Wydatki		4 325	2 428
1	Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		3 433	2 428
2	Wydatki na aktywa finansowe		892	0
III	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		26 945	4 072
C DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA				
I	Wpływy		6 385	6 802
1	Kredyty i pożyczki		6 385	6 802
II	Wydatki		60 751	39 983
	Nabycie udziałów (akcji) własnych		10 061	631
1	Dywidendy i inne wpłaty na rzecz właścicieli		6 715	7 319
2	Splaty kredytów i pożyczek		26 652	13 587
3	Z tytułu innych zobowiązań finansowych		0	225
4	Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		13 267	14 033
5	Odsetki		4 056	4 188
C	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		-54 366	-33 181
D	Przepływy pieniężne netto razem		1 474	-6 692
E	Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym		1 474	-6 692
	- przepływy pieniężne netto w jednostce		1 474	-6 692
F	Środki pieniężne na początek okresu		8 346	15 038
G	Środki pieniężne na koniec okresu		9 820	8 346
	- w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania		0	0

Warszawa, dnia 24 kwietnia 2018 r.

Wybrane dane finansowe w walucie euro

W obu porównywanych okresach odnotowane następujące kursy EUR wg notowań NBP:

	31.12.2017	31.12.2016
Kurs na dzień bilansowy	4,1709 zł	4,4240 zł
Kurs średni w roku	4,2447 zł	4,3757 zł
Najniższy kurs w roku	4,1709 zł	4,2684 zł
Najwyższy kurs w roku	4,3308 zł	4,4405 zł

Podstawowe pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej w przeliczeniu na euro

Wyszczególnienie	w tys. PLN		w tys. EUR	
	na dzień	na dzień	na dzień	na dzień
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa razem	394 583	407 570	94 604	92 127
Aktywa trwałe	327 694	341 913	78 567	77 286
Aktywa przeznaczone do zbycia	688	1 937	165	438
Aktywa obrotowe	66 201	63 720	15 872	14 403
Pasywa razem	394 583	407 570	94 604	92 127
Kapitał własny i kapitał udziałowców niekontrolujących	212 353	228 727	50 913	51 701
- w tym: kapitał akcyjny	86 824	86 824	20 817	19 626
Zobowiązania i rezerwy	182 230	178 843	43 691	40 426

Do przeliczenia danych skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej za ostatni dzień okresu 2017 – 31 grudnia 2017 r., przyjęto kurs euro ustalony przez NBP na ten dzień, tj. kurs 4,1709 zł/EUR.

Do przeliczenia danych skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej za ostatni dzień okresu 2016 – 31 grudnia 2016 r., przyjęto kurs euro ustalony przez NBP na ten dzień, tj. kurs 4,4240 zł/EUR.

Podstawowe pozycje skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych w przeliczeniu na euro

Wyszczególnienie	w tys. PLN		w tys. EUR	
	12 miesięcy	12 miesięcy	12 miesięcy	12 miesięcy
	od 01.01. do 31.12.2017	od 01.01. do 31.12.2016	od 01.01. do 31.12.2017	od 01.01. do 31.12.2016
Przychody ze sprzedaży	128 808	127 741	30 346	29 193
Zysk z działalności operacyjnej	9 771	14 378	2 302	3 286
Zysk brutto z działalności kontynuowanej	1 010	10 182	238	2 327
Zysk netto akcjonariuszy jednostki dominującej z działalności kontynuowanej	1 969	10 281	464	2 350
EBITDA	30 116	36 276	7 095	8 290
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	28 895	22 417	6 807	5 123
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej	26 945	4 072	6 348	931
Przepływy pieniężne z działalności finansowej	-54 366	-33 181	-12 808	-7 583
Przepływy pieniężne razem	1 474	-6 692	347	-1 529
Środki pieniężne na koniec okresu	9 820	8 346	2 313	1 907
Średnia ważona liczba akcji w okresie	43 412 140	43 412 140	43 412 140	43 412 140
Zysk netto jednostki dominującej z działalności kontynuowanej przypadający na 1 akcję (w zł)	0,05	0,24	0,01	0,05

Metodę obliczenia zysku przypadającego na 1 akcję podano w dodatkowej nocie objaśniającej nr 20 dotyczącej zysku przypadającego na 1 akcję w jednostkowym sprawozdaniu finansowym.

Do przeliczenia danych skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów za okres 01.01.2017 r. – 31.12.2017 r., przyjęto kurs średni euro, obliczony jako średnia arytmetyczna kursów ustalonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca w tym okresie, tj. kurs 4,2447 zł/EUR.

Do przeliczenia danych skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów za okres 01.01.2016 r. – 31.12.2016 r., przyjęto kurs średni euro, obliczony jako średnia arytmetyczna kursów ustalonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca w tym okresie, tj. kurs 4,3757 zł/EUR.

Warszawa, dnia 24 kwietnia 2018 r.

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

1. Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących lat ubiegłych ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym roku obrotowego

Do dnia zatwierdzenia przez Zarząd sprawozdania finansowego za okres, którego dotyczy sprawozdanie finansowe, to jest do dnia 24 kwietnia 2018 roku, nie wystąpiły zdarzenia dotyczące lat ubiegłych, które nie zostały, a powinny być ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym roku obrotowego.

2. Informacje o znaczących zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym, a nie uwzględnionych w sprawozdaniu finansowym

Po dniu bilansowym do dnia zatwierdzenia przez Zarząd spółki dominującej sprawozdania finansowego za okres, którego dotyczy sprawozdanie finansowe, to jest do dnia 24 kwietnia 2018 r., nie wystąpiły istotne zdarzenia, które nie zostały, a powinny być ujęte w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego.

3. Skutki połączenia podmiotów gospodarczych

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem nie nastąpiło połączenie Herkules S.A. lub spółek z Grupy Kapitałowej Herkules z innymi podmiotami gospodarczymi.

4. Koszty zakończonych prac rozwojowych

W okresie porównywalnym w pozycji kosztów zakończonych prac rozwojowych ujęto wartość 101 tys. zł z tytułu wydatków na projekt innowacyjnych pali prefabrykowanych, które uzupełnią ofertę spółki Gastel Prefabrykacja S.A. o nowy rodzaj posadowienia fundamentowego. Wartość ta jest ujęta w pozycji wartości niematerialnych i amortyzowana

5. Wartości niematerialne

Zmiany w stanie wartości niematerialnych od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r.

Lp.	Tytuł	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Koncesje i patenty	Inne	Razem
Wartość brutto					
1	Bilans otwarcia	101	0	3 025	3 126
2	Zwiększenia	0	0	39	39
a	zakup	0	0	39	39
3	Zmniejszenia	0	0	44	44
a	inne	0	0	44	44
4	Bilans zamknięcia	101	0	3 020	3 121
Umorzenie					
5	Bilans otwarcia	5	0	2 051	2 051
6	Zwiększenia	21	0	276	297
a	amortyzacja za okres	21	0	276	297
7	Zmniejszenia	0	0	44	44
a	inne	0	0	44	44
8	Bilans zamknięcia	26	0	2 283	2 309
9	Wartość netto na początek okresu	96	0	974	1 070
10	Wartość netto na koniec okresu	75	0	737	812
-	w tym leasingowane	0	0	41	41

Zmiany w stanie wartości niematerialnych od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r.

Lp.	Tytuł	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Koncesje i patenty	Inne	Razem
Wartość brutto					
1	Bilans otwarcia	0	0	3 021	3 021
2	Zwiększenia	101	0	4	105
a	zakup	101	0	4	105
3	Zmniejszenia	0	0	0	0
4	Bilans zamknięcia	101	0	3 025	3 126
Umorzenie					
5	Bilans otwarcia	0	0	1 762	1 762
6	Zwiększenia	5	0	289	294
a	amortyzacja za okres	5	0	289	294
7	Zmniejszenia	0	0	0	0
8	Bilans zamknięcia	5	0	2 051	2 056
9	Wartość netto na początek okresu	0	0	1 259	1 259
10	Wartość netto na koniec okresu	96	0	974	1 070
-	w tym leasingowane	0	0	50	50

6. Rzeczowe aktywa trwałe

Zmiany w stanie rzeczowych aktywów trwałych od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r.

Lp.	Tytuł	Grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntów)	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto								
1	Bilans otwarcia	7 183	10 062	367 251	37 790	1 246	2 222	425 754
2	Zwiększenia	120	212	58 262	2 433	179	-312	60 894
a	przyjęcie ze środków trwałych w budowie	0	199	536	0	0	-735	0
b	zakup środków trwałych	120	13	2 360	356	179	423	3 451
c	środki używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej o podobnym charakterze	0	0	36 457	706	0	0	37 163
d	przemieszczenie wewnętrzne - wykup z leasingu	0	0	18 909	1 371	0	0	20 280
3	Zmniejszenia	0	423	63 331	3 978	9	0	67 741
a	sprzedaż	0	423	44 382	2 607	9	0	47 421
b	likwidacja	0	0	40	0	0		40
c	wykup z leasingu/zwrot	0	0	18 909	1 371	0	0	20 280
4	Bilans zamknięcia	7 303	9 851	362 182	36 245	1 416	1 910	418 907

Zmiany w stanie umorzenia rzeczowych aktywów trwałych od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r.

Lp.	Tytuł	Grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntów)	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)								
1	Bilans otwarcia	0	1 223	88 940	17 933	800	0	108 896
2	Zwiększenia	0	426	16 657	3 667	186	0	20 936
a	amortyzacja za okres	0	426	16 657	2 779	186	0	20 048
b	przemieszczenie wewnętrzne - wykup z leasingu	0	0	0	888	0	0	888
3	Zmniejszenia	0	354	16 665	3 207	9	0	20 235
b	sprzedaż	0	354	16 634	2 319	9	0	19 316
c	likwidacja	0	0	31	0	0	0	31
g	wykup z leasingu/zwrot	0	0	0	888	0	0	888
4	Bilans zamknięcia	0	1 295	88 932	18 393	977	0	109 597
5	Wartość netto na początek okresu	7 183	8 839	278 311	19 857	446	2 222	316 858
6	Wartość netto na koniec okresu	7 303	8 556	273 250	17 852	439	1 910	309 310
-	w tym leasingowane	0	0	118 377	1 928	0	0	105 966

Zmiany w stanie rzeczowych aktywów trwałych od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r.

Lp.	Tytuł	Grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntów)	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto								
1	Bilans otwarcia	7 183	11 142	353 386	38 505	1 176	366	411 758
2	Zwiększenia	0	20	30 454	1 263	70	1 856	33 663
a	zakup środków trwałych	0	20	1 733	597	70	1 856	4 276
b	środki używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej o podobnym charakterze	0	0	15 900	0	0	0	15 900
c	przemieszczenie wewnętrzne - wykup z leasingu	0	0	12 821	666	0	0	13 487
3	Zmniejszenia	0	1 100	16 589	1 978	0	0	19 667
a	sprzedaż	0	1 100	3 764	1 312	0	0	6 176
b	likwidacja	0	0	4	0	0	0	4
c	wykup z leasingu/zwrot	0	0	12 821	666	0	0	13 487
4	Bilans zamknięcia	7 183	10 062	367 251	37 790	1 246	2 222	425 754

Zmiany w stanie umorzenia rzeczowych aktywów trwałych od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r.

Lp.	Tytuł	Grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntów)	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)								
1	Bilans otwarcia	0	1 985	74 271	15 713	516	0	92 485
2	Zwiększenia	0	354	17 470	3 496	284	0	21 604
a	amortyzacja za okres	0	354	17 470	3 496	284	0	21 604
3	Zmniejszenia	0	1 116	2 801	1 276	0	0	5 193
A	sprzedaż	0	1 116	2 798	1 276	0	0	5 190
b	likwidacja	0	0	3	0	0	0	3
4	Bilans zamknięcia	0	1 223	88 940	17 933	800	0	108 896
5	Wartość netto na początek okresu	7 183	9 157	279 115	22 792	660	366	319 273
6	Wartość netto na koniec okresu	7 183	8 839	278 311	19 857	446	2 222	316 858
-	w tym leasingowane	0	0	86 764	2 924	0	0	75 144

7. Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne struktura własności

Wartości niematerialne i prawne

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Wartości niematerialne własne	771	1 020
2	Wartości niematerialne w leasingu finansowym	41	50
Razem		812	1 070

Rzeczowe aktywa trwałe (włącznie z środkami trwałymi w budowie)

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Rzeczowe aktywa trwałe własne	203 344	241 714
a	w tym: środki trwałe w budowie	1 910	2 222
2	Rzeczowe aktywa trwałe w leasingu finansowym	105 966	75 144
Razem		309 310	316 858

8. Środki trwałe nieumarzane przez jednostkę, używane na podstawie umów leasingu

Poniżej wykazano wartość aktywów trwałych użytkowanych na podstawie umów mających bilansowo charakter leasingu operacyjnego

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Środki trwałe, w tym	502	182
-	środki transportu	502	182
Razem		502	182

9. Wartość firmy

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Wartość firmy powstała wskutek połączenia EFH Żurawie Wieżowe S.A. i Gastel S.A.	12 713	12 713
2	Wartość firmy powstała w związku z objęciem kontroli nad spółką Viatron S.A.	0	4 720
3	Wartość firmy powstała w związku z objęciem kontroli nad spółką SPC-3 Sp. z o.o.	4	0
Razem		12 717	17 433

Weryfikacja wartości firmy powstałej w wyniku połączenia EFH Żurawie Wieżowe i Gastel S.A.

W dniu 3 marca 2010 r. nastąpiło połączenie dwóch spółek; EFH Żurawie Wieżowe S.A. (spółki przejmującej) oraz Gastel S.A. (spółki przejmowanej). Zgodnie z definicją zawartą w MSSF 3 w połączeniu spółek ujawniono tzw. przejęcie odwrotne z punktu widzenia rachunkowości, czyli sytuację gdy jednostka, która emituje papiery wartościowe (jednostka przejmująca z prawnego punktu widzenia) jest identyfikowana jako jednostka przejmowana dla celów rachunkowości. Jednostka, której udziały kapitałowe są nabywane (jednostka przejmowana z prawnego punktu widzenia) jest jednostką przejmującą dla celów rachunkowości.

Na dzień przejścia dokonano rozliczenia połączenia i ustalenia wartości firmy. Jednostka przejmująca ujęła wartość firmy na dzień przejścia i wyceniła ją w kwocie nadwyżki wartości przekazanej zapłaty wycenianej zgodnie z MSSF3, czyli wyceny według wartości godziwej na dzień przejścia, nad wartością możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań wycenionych zgodnie z MSSF 3. Na bazie dokonanych wycen ustalono ujęcie wartości firmy w kwocie 12 713 tys. zł.

W związku z tym, że spółka EFH Żurawie Wieżowe S.A. działała wyłącznie w segmencie żurawi wieżowych, dla celów analizy i weryfikacji wartości firmy wydzielono CGU (cash generating unit) w postaci wewnętrznego Działu Żurawi Wieżowych. Zarząd Spółki na dzień 31 grudnia 2017 r. chcąc spełnić obowiązek zbadania wartości firmy poprzez przeprowadzenie testu na utratę wartości firmy zgodnie z MSR 36 dokonał wyceny wartości tego działu operacyjnego.

Wartość firmy została obliczona metodą zdyskontowanych przepływów gotówkowych (DCF). Możliwe do utrzymania przepływy pieniężne skapitalizowano w oparciu o model renty wieczystej. Do wyliczeń stworzono model pięcioletniej prognozy finansowej i przyjęto poniższe założenia:

czynnik	2018	2019	2020	2021	2022	wartość rezydualna
WACC	8,46%	8,46%	8,46%	8,46%	8,46%	8,46%
Współczynnik dyskontujący	0,92	0,85	0,78	0,72	0,67	0,67
PV FCFF (DFCF)	11 007	7 394	6 605	5 805	5 098	36 688

Wyliczona dla CGU suma zdyskontowanych przepływów pieniężnych wynosi 72,6 mln zł i znacznie przewyższa ujętą w bilansie wartość firmy 12,7 mln zł. Na tej podstawie nie stwierdzono utraty wartości tego aktywa oraz nie stwierdzono konieczności dokonania odpisu aktualizującego.

Wartości firmy powstała w wyniku objęcia kontrolą spółki Viatron S.A.

W związku z nabyciem w końcu III kwartału 2014 r. większościowego pakietu akcji Herkules S.A. objęła kontrolą spółkę Viatron S.A. z siedzibą w Gdyni. Na dzień nabycia dokonano porównania ceny nabycia z wartością aktywów netto spółki wycenionych do wartości godziwej. Wynikiem powyższego porównania była ujęta w bilansie skonsolidowanym na bazie dokonanych wycen wartość firmy (goodwill) w kwocie 4 720 tys. zł.

W sierpniu 2017 r. w wyniku wypadku i trwałego uszkodzenia podstawowego żurawia będącego w dyspozycji Viatron S.A., spółka ta zmuszona została okresowo zawiesić działalność operacyjną. Brak możliwości świadczenia usług i w konsekwencji brak przychodów ze sprzedaży wpłynął niekorzystnie na standing tej spółki i jej możliwości finansowe. Mając na względzie niezwykle trudną sytuację Zarząd przystąpił do wdrażania planu naprawczego i złożył wniosek do właściwego sądu o otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego, które został uruchomione w marcu 2018. Mając na względzie dostrzegane czynniki istotnej niepewności w kwestii kontynuowania działalności przez Viatron S.A., Zarząd spółki dominującej na dzień bilansowy dokonał odpisu całkowitej wartości firmy wynikającej z objęcia kontrolą tej spółki.

Wartości firmy powstała w wyniku objęcia kontrolą spółki SPC-3 Sp. z o.o..

We wrześniu 2017 r. Herkules S.A. nabyła od dotychczasowych udziałowców (Nokia Solutions and Networks Sp. z o.o. i Nokia Solutions and Networks BV) 100% udziałów spółki SPC-3 Sp. z o.o. SPC-3 jest spółką celową powołaną dla celów realizacji zleceń budowy systemu łączności GSM-R dla kolei i z racji opóźnień w rozstrzygnięciu postępowań przetargowych przez inwestorów tych przedsięwzięć w okresie objętym niniejszym sprawozdaniem nie prowadziła żadnej działalności.

Kapitał udziałowy tej spółki wynosi 5 tys. zł i za taką cenę Herkules S.A. nabyła udziały, natomiast w związku z poniesionymi kosztami przed dniem nabycia udziałów i wykazaną stratą bilansową z tego tytułu, na dzień objęcia

kontrolą kapitał własny spółki przejmowanej wynosił 1 tys. zł. Z tego tytułu w ewidencji bilansowej wykazano wartość firmy na poziomie 4 tys. zł.

Z uwagi na nieistotną wartość Zarząd spółki dominującej postanowił odstąpić od przeprowadzenia testu dla tego aktywa na utratę jego wartości.

10. Nieruchomości inwestycyjne

Do nieruchomości inwestycyjnych kwalifikuje się nieruchomości (budynki, lokale wydzielone w budynkach oraz grunty), jeżeli są źródłem przychodów z wynajmu lub są utrzymywane w posiadaniu ze względu na wzrost wartości lub obie te korzyści jednocześnie.

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych jest obliczana na podstawie wycen przeprowadzanych na poszczególne dni bilansowe przez niezależnych rzeczoznawców niepowiązanych z Grupą Kapitałową. Rzeczoznawcy posiadają kwalifikacje odpowiednie do przeprowadzania wycen nieruchomości, a także aktualne doświadczenie w takich wycenach dokonywanych w lokalizacjach, w których znajdują się aktywa Spółki. Wyceny nieruchomości inwestycyjnych Spółki przeprowadzane są metodami przewidzianymi w standardzie krajowym KSW 2 Wycena dla celów sprawozdań finansowych w rozumieniu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej. W szacowaniu wartości godziwej nieruchomości stosuje się podejście najkorzystniejszego i najlepszego zastosowania nieruchomości (co stanowi aktualne zastosowanie tych nieruchomości).

Hierarchia pomiaru wartości godziwej	Dane wejściowe	Podejścia do wyceny	Wartość godziwa na dzień 31.12.2017
Poziom 1	obserwowalne	Podejście rynkowe (ceny identycznych obiektów bez korekt)	7 374
Poziom 2	obserwowalne	Podejście rynkowe (ceny korygowane) podejście dochodowe (dane z rynku)	0
Poziom 3	nieobserwowalne	Podejście dochodowe podejście kosztowe (dane spoza rynku)	0

Powyższa wartość dotyczy następującej nieruchomości:

Lokalizacja	Warszawa, ul. Szlachecka 22
Oznaczenie	KW WA3M/00039017/2
Powierzchnia	8 976 m ²
Rodzaj własności	własność Herkules S.A.
Obciążenia	hipoteka umowna do kwoty 21 750 tys. zł na rzecz Banku Zachodniego WBK (w procesie wykreślenia)

Powyższa wartość została wyznaczona przez Rzeczoznawcę Majątkowego Pawła Kroczyńskiego, który wykonał operat szacunkowy w dniu 2 marca 2018 r.

Powyższą nieruchomość i poniesione na niej nakłady ujmuje się zgodnie z MSR 40 w księgach i w sprawozdaniu finansowym w cenie nabycia i w koszcie wytworzenia przyjmując poniższe kwoty:

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Nieruchomość gruntowa w Warszawie przy ul. Szlacheckiej	1 795	1 795
2	Nakłady inwestycyjne poniesione w związku z projektem zabudowy nieruchomości przy ul. Szlacheckiej w Warszawie	2 085	2 085
Razem		3 880	3 880

11. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Baza Marywilska	688	654
2	Baza Stojadła	0	1 283
Razem		688	1 937

Na dzień bilansowy zaprezentowano w aktywach dostępnych do sprzedaży nieruchomość spółki PGMB Budopol S.A., która jest przeznaczona do zbycia. Zarząd nie identyfikuje przesłanek świadczących o utracie wartości powyższej nieruchomości na dzień 31 grudnia 2017 r.

12. Aktywa z tytułu podatku odroczonego

Zmiany w aktywach z tytułu odroczonego podatku dochodowego wg stawki 19% w 2017 r.

Lp.	Treść		Stan na 01.01.2017	Z nabycia jednostki zależnej	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2017
1	Należności handlowe	Podstawa	3 843	0	1 212	130	4 925
		Podatek	730	0	231	25	936
2	Rozliczenia międzyokresowe czynne	Podstawa	157	0	0	82	75
		Podatek	31	0	0	15	16
3	Pozostałe aktywa finansowe	Podstawa	355	0	4 429	0	4 784
		Podatek	67	0	842	0	909
4	Wynik finansowy (strata podatkowa)	Podstawa	10 661	0	3 346	5 332	8 675
		Podatek	2 026	0	636	1 013	1 649
5	Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	Podstawa	404	0	104	146	362
		Podatek	76	0	20	28	68
6	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	Podstawa	50 615	0	21 378	2 008	69 985
		Podatek	9 617	0	4 062	381	13 298
7	Rozliczenia międzyokresowe bierne	Podstawa	8	0	0	0	8
		Podatek	2	0	0	0	2
8	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Podstawa	3 521	0	0	1 850	1 671
		Podatek	670	0	0	352	318
9	Rozliczenia międzyokresowe przychodów	Podstawa	17 389	0	769	2 343	15 815
		Podatek	3 305	0	146	445	3 006
10	Kredyty i pożyczki	Podstawa	738	0	0	679	59
		Podatek	140	0	0	129	11
11	Zapasy	Podstawa	625	0	470	0	1 095
		Podatek	121	0	89	0	210
Razem		Podstawa	88 316	0	31 708	12 570	107 455
		Podatek	16 785	0	6 026	2 388	20 423

Zmiany w aktywach z tytułu odroczonego podatku dochodowego wg stawki 19% w 2016 r.

Lp.	Treść		Stan na 01.01.2016	Z nabycia jednostki zależnej	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2016
1	Należności handlowe	Podstawa	3 789	0	159	105	3 843
		Podatek	720	0	30	20	730
2	Rozliczenia międzyokresowe czynne	Podstawa	356	0	0	199	157
		Podatek	69	0	0	38	31
3	Pozostałe aktywa finansowe	Podstawa	355	0	0	0	355
		Podatek	67	0	0	0	67
4	Wynik finansowy (strata podatkowa)	Podstawa	3 164	0	8 661	1 164	10 661
		Podatek	601	0	1 646	221	2 026
5	Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	Podstawa	444	0	60	100	404
		Podatek	84	0	11	19	76
6	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	Podstawa	44 653	0	6 387	425	50 615
		Podatek	8 485	0	1 213	81	9 617
7	Rozliczenia międzyokresowe bierne	Podstawa	1 349	0	0	1 341	8
		Podatek	257	0	0	255	2
8	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Podstawa	6 843	0	0	3 322	3 521
		Podatek	1 302	0	0	632	670
9	Rozliczenia międzyokresowe przychodów	Podstawa	16 427	0	983	21	17 389
		Podatek	3 121	0	188	4	3 305
10	Kredyty i pożyczki	Podstawa	570	0	168	0	738
		Podatek	108	0	32	0	140
11	Zapasy	Podstawa	1 137	0	83	595	625
		Podatek	217	0	16	112	121
Razem		Podstawa	79 087	0	16 501	7 272	88 316
		Podatek	15 031	0	3 136	1 382	16 785

13. Opisy aktualizujące wartość aktywów trwałych

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem nie zaistniały przesłanki do utworzenia odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych

14. Zapasy

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Materiały (wg ceny nabycia)	918	565
2	Półprodukty i produkty w toku (wg kosztu wytworzenia)	12 887	13 274
3	Produkty gotowe (wg kosztu wytworzenia)	833	850
4	Towary	838	861
5	Zaliczki na dostawy	15	29
Razem		15 491	15 579

Kierując się zasadą ostrożności, w okresie porównywalnym spółka dominująca dokonała odpisu wartości części zapasów o niskiej rotacji na kwotę 83 tys. zł. Na posiadanych zapasach Spółka nie ustanowiła żadnych zabezpieczeń.

Na części zapasów spółki Gastel Prefabrykacja S.A. ustanowiony był zastaw rejestrowy na rzecz Getin Noble Bank S.A. do kwoty 1 000 tys. zł tytułem zabezpieczenia spłaty zobowiązań kredytowych. W październiku 2017 r. ze względu na zmianę banku finansującego i struktury zabezpieczeń zastaw ten został zniesiony.

W pozycji półprodukty i produkty w toku **ujęto** nakłady na rozbudowę obiektu w Krynicy – Zdroju. Wartości te zostały potwierdzone wyceną Rzeczoznawcy Majątkowego Pawła Kroczeńskiego, który wykonał operat szacunkowy dla tej nieruchomości w dniu 12 marca 2018 r. W celu wykonania obiektu w Krynicy – Zdroju w trakcie realizacji jest umowa zawarta w 2006 r. pomiędzy Gastel Hotele Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (Inwestor), a Gastel Sp. z o.o. – poprzednik prawny Gastel S.A. (Inwestor Zastępczy). Przedmiotem umowy jest wykonywanie przez Inwestora Zastępczego czynności zastępstwa inwestycyjnego przy modernizacji i rozbudowie obiektu sanatoryjno-apartamentowego. Po zakończeniu prac budowlanych oraz sprzedaży obiektu, nakłady poniesione przez Herkules S.A. zostaną pokryte przez Gastel Hotele Sp. o.o.

15. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności krótkoterminowe

Lp.	Tytuł	Stan na 31.12.2017 r.			Stan na 31.12.2016 r.		
		wartość brutto	odpisy aktualiz.	wartość netto	wartość brutto	odpisy aktualiz.	wartość netto
1	Należności od pozostałych jednostek, z tego:	44 282	6 109	38 173	42 193	4 867	37 326
a	z tytułu dostaw i usług, w tym o okresie spłaty:	34 281	6 109	28 172	38 678	4 867	33 811
-	-do 12 miesięcy	34 281	6 109	28 172	38 678	4 867	33 811
-	-pow. 12 miesięcy	0	0	0	0	0	0
b	z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	6 809	0	6 809	2 091	0	2 091
-	-w tym z tytułu podatku dochodowego	84	0	44	84	0	84
c	dotacje		0	0		0	0
d	inne	3 192	0	3 192	1 424	0	1 424
-	przyznana i niewypłacona dotacja UE	0	0	0	0	0	0
-	z tytułu wyceny projektów w toku	1 963	0	1 963	763	0	763
-	pozostałe (w tym przekazane wadia i kaucje)	1 229	0	1 229	661	0	661
RAZEM		44 282	6 109	38 173	42 193	4 867	37 326

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2017 r. w ogólnej wartości należności z tytułu dostaw i usług możemy wyróżnić następujący podmiot, od którego należności w swym udziale przekraczają 5% w ogólnej sumie:

Enercon	3 578
---------	-------

Struktura wiekowa należności z tytułu dostaw i usług

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Należności z tytułu dostaw i usług brutto w tym:	34 281	38 678
a	bieżące	11 128	16 341
b	przeterminowane	23 153	22 337
-	od 0 do 30 dni	12 460	8 901
-	powyżej 1 m-ca do 3 m-cy	3 478	5 107
-	powyżej 3 m-cy do 6 m-cy	898	2 534
-	powyżej 6 m-cy do 1 roku	836	2 407
-	powyżej 1 roku	5 481	3 388
2	Odpisy aktualizujące	6 109	4 867
3	Należności z tytułu dostaw i usług netto	28 172	33 811

	31.12.2017	31.12.2016
cykl rotacji należności <i>przeciętny stan należności z tytułu dostaw i usług x ilość dni/przychody ze sprzedaży</i>	87 dni	99 dni

W relacji obu porównywanych okresów wskaźnik okresu spływu należności ma zbliżoną wartość, która nie powinna budzić obaw, gdyż wciąż jest zdecydowanie niższa od przeciętnej w branży budowlanej.

Zmiany w stanie odpisów aktualizujących należności z tytułu dostaw i usług

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Bilans otwarcia	4 867	4 788
2	Zwiększenia	1 451	338
a	utworzenie odpisów aktualizujących	1 451	338
b	przejęcie odpisów aktualizujących z połączenia spółek	0	0
3	Zmniejszenia	209	259
a	wykorzystanie odpisów aktualizujących	0	0
b	rozwiązanie odpisów aktualizujących	209	259
4	Bilans zamknięcia	6 109	4 867

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Utworzone odpisy aktualizujące	1 451	338
2	Suma przychodów w roku obrotowym	128 808	127 741
	Relacja wartości opisów aktualizujących do sumy przychodów	1,1%	0,3%

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem powyższy wskaźnik kształtował się na stosunkowo niskim poziomie, co świadczy o tym, że ryzyko koncentracji ryzyka kredytowego jest nieistotne.

Należności handlowe dochodzone na drodze sądowej

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Należności handlowe dochodzone na drodze sądowej	946	730
2	Odpisy aktualizujące wartość należności spornych	946	730
Wartość netto należności handlowych dochodzonych na drodze sądowej		0	0

Odpisy na pozostałe należności

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Bilans otwarcia	279	279
2	Zwiększenia	0	0
3	Zmniejszenia	0	0
4	Bilans zamknięcia	279	279

16. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Środki pieniężne w kasie	61	215
2	Środki pieniężne na rachunkach bankowych	9 759	8 131
-	w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	0	0
Razem		9 820	8 346

17. Rozliczenia międzyokresowe kosztów

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	RMK czynne długoterminowe	975	2 672
2	RMK czynne krótkoterminowe	2 717	2 469
Razem		3 692	5 141

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Koszty inwestycji w nowe rynki zbytu	0	2 209
2	Ubezpieczenia	1 244	1 018
3	Doradztwo związane z dotacją UE	954	1 006
4	Wydatki związane z pracami rozwojowymi i wartościami niematerialnymi	330	345
5	Pozostałe wydatki do rozliczenia w czasie	1 164	563
	- w tym szkody zgłoszone do ubezpieczyciela	478	150
Razem		3 692	5 141

18. Aktywa warunkowe

Aktywa warunkowe powstają w wyniku nieplanowanych lub innych nieoczekiwanych zdarzeń, które rodzą możliwość nastąpienia wpływu do jednostki gospodarczej środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. Do aktywów warunkowych zaliczamy między innymi roszczenia, których jednostka gospodarcza dochodzi na drodze postępowania sądowego, a którego wyniki są niepewne.

Grupa ujawnia informacje o aktywach warunkowych, jeśli wpływ korzyści ekonomicznych jest prawdopodobny.

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Roszczenia z tytułu należności dochodzonych na drodze sądowej	946	730
Razem		946	730

19. Kapitał akcyjny jednostki dominującej

Kapitał akcyjny na dzień 01.01.2017 r.

Lp.	Seria akcji	wartość nominalna akcji [zł]	Liczba akcji w serii	Wartość serii	Prawa, przywileje i ograniczenia związane z akcjami
1	A	2,00	1 711 250	3 422 500,00	akcje zwykłe nieuprzywilejowane, na 1 akcję przypada 1 głos
2	B	2,00	1 711 250	3 422 500,00	akcje zwykłe nieuprzywilejowane, na 1 akcję przypada 1 głos
3	C	2,00	3 800 000	7 600 000,00	akcje zwykłe nieuprzywilejowane, na 1 akcję przypada 1 głos
4	D	2,00	326 600	653 200,00	akcje zwykłe nieuprzywilejowane, na 1 akcję przypada 1 głos
5	E	2,00	2 407 500	4 815 000,00	akcje zwykłe nieuprzywilejowane, na 1 akcję przypada 1 głos
6	F	2,00	11 749 470	23 498 940,00	akcje zwykłe nieuprzywilejowane, na 1 akcję przypada 1 głos
7	H	2,00	21 706 070	43 412 140,00	akcje zwykłe nieuprzywilejowane, na 1 akcję przypada 1 głos
Razem			43 412 140	86 824 280,00	

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem nie nastąpiły żadne zmiany w strukturze i wartości kapitału akcyjnego, a więc jego stan na dzień bilansowy 31 grudnia 2017 r. oraz na dzień sporządzenia sprawozdania jest taki, jak wskazano powyżej.

Akcje własne.

Spółka dominująca od września 2016 r. do grudnia 2017 r. prowadziła aktywny skup akcji własnych. Do dnia bilansowego skupiła 2 643 035 akcji stanowiących 6,09% jej kapitału akcyjnego. Środki wydatkowane na te transakcje wyniosły 10 692 tys. zł. Akcje zostały skupione w celu ich umorzenia.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem jednostki zależne od Herkules S.A. nie prowadziły żadnych operacji związanych z akcjami własnymi. Na dzień bilansowy 31 grudnia 2017 r. jednostki zależne w Grupie Kapitałowej Herkules nie posiadają akcji spółki dominującej.

Warunkowe podwyższenie kapitału akcyjnego.

W 2010 r. Herkules S.A. zarejestrowała w Krajowym Rejestrze Sądowym warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego. Wartość warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki została ustalona do wysokości 3 800 000 zł. w drodze emisji nie więcej niż 1 900 000 akcji zwykłych na okaziciela serii I. Podwyższenie to związane było z wprowadzeniem w Spółce motywacyjnego programu warrantów subskrypcyjnych i obowiązywało

do 31 grudnia 2013 r. W trakcie realizacji Programu wszystkie wynikające z niego warranty zostały przydzielone uczestnikom, jednak żadna z Osób uprawnionych nie zgłosiła chęci realizacji prawa z warrantów. W dniu 20 grudnia 2013 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki Herkules S.A. uchwaliło wydłużenie okresu trwania programu do końca 2016 r., jednakże, w związku z brakiem wymaganej większości głosów, nie uchwaliło przedłużenia okresu obowiązywania kapitału warunkowego. W związku z powyższym obecnie warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego jest bezzasadne.

20. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres, przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej, przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk (strata) z działalności kontynuowanej na jedną akcję

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	1 969	10 281
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	43 412 140	43 412 140
Zysk (strata) netto na jedną akcję zwykłą (w zł)	0,05	0,24
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych (w szt.)	43 412 140	43 412 140
Rozwodniony zysk (strata) netto na jedną akcję zwykłą (w zł)	0,05	0,24

Zysk (strata) z działalności kontynuowanej i zaniechanej na jedną akcję

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej i zaniechanej	1 969	10 281
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	43 412 140	43 412 140
Zysk (strata) netto na jedną akcję zwykłą (w zł)	0,05	0,24
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych (w szt.)	43 412 140	43 412 140
Rozwodniony zysk (strata) netto na jedną akcję zwykłą (w zł)	0,05	0,24

Poniżej wykazano metodę obliczenia średniej liczby akcji i średniej ważonej liczby akcji dla prezentowanych okresów.

Średnia ważona liczba akcji [szt.] w roku zakończonym 31.12.2017

Początek okresu	Koniec okresu	Ilość dni	Ilość akcji zwykłych	Średnioważona liczba akcji [3 x 4 / 366]
1	2	3	4	5
2017-01-01	2017-12-31	365	43 412 140	43 412 140
		365		43 412 140

Średnia ważona rozwodniona liczba akcji [szt.] w roku zakończonym 31.12.2017

Początek okresu	Koniec okresu	Ilość dni	Ilość akcji zwykłych	Średnioważona liczba akcji [3 x 4 / 366]
1	2	3	4	5
2017-01-01	2017-12-31	365	43 412 140	43 412 140
		365		43 412 140

Średnia ważona liczba akcji [szt.] w roku zakończonym 31.12.2016

Początek okresu	Koniec okresu	Ilość dni	Ilość akcji zwykłych	Średnioważona liczba akcji [3 x 4 / 366]
1	2	3	4	5
2016-01-01	2016-12-31	365	43 412 140	43 412 140
		365		43 412 140

Średnia ważona rozwodniona liczba akcji [szt.] w roku zakończonym 31.12.2016

Początek okresu	Koniec okresu	Ilość dni	Ilość akcji zwykłych	Średnioważona liczba akcji [3 x 4 / 366]
1	2	3	4	5
2016-01-01	2016-12-31	365	43 412 140	43 412 140
		365		43 412 140

21. Zyski zatrzymane, kapitał zapasowy i wynik lat ubiegłych

Pozycja „Zyski zatrzymane” w okresie sprawozdawczym jest tworzona z wyniku podziału zysku z lat ubiegłych.

Zyski zatrzymane

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Zyski zatrzymane na początek okresu	36 358	39 774
2	zmniejszenie - wydzielenie funduszu celowego (skup akcji)	-13 024	-10 853
3	zwiększenia - przekazanie na kapitał zapasowy uchwałą WZA zysku wypracowanego przez spółkę w roku poprzedzającym rok obrotowy	5 289	7 437
4	Zyski zatrzymane na koniec okresu	28 623	36 358

Kapitał zapasowy (nadwyżka ze sprzedaży akcji)

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Kapitał zapasowy na początek okresu	59 941	59 941
2	zmiany w kapitale zapasowym	0	0
3	Kapitał zapasowy na koniec okresu	59 941	59 941

Zysk (strata) z lat ubiegłych

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu	23 834	6 416
2	podział wyniku okresu ubiegłego	-1 952	17 418
3	rozliczenie odpisu aktualizującego wartość inwestycji w spółkę zależną	24	0
4	Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu	21 906	23 834

Kapitał z rozliczenia jednostki pod kontrolą

Przypadająca na akcjonariuszy jednostki dominującej wartość różnicy pomiędzy ceną nabycia akcji a wartością aktywów netto spółki wycenionych do wartości godziwej wynikająca z transakcji nabycia akcji spółki Viatron S.A. zrealizowanej po nabyciu kontrolnego pakietu akcji. Wartość ta w okresie porównywalnym była wykazywana następująco:

wartość nabytych aktywów netto	10
koszty nabycia akcji	-82
kapitał z rozliczenia	-72

W związku z dokonaniem odpisu wartości firmy dotyczącej inwestycji Herkules S.A. w akcje Viatron S.A. umorzono kapitał z rozliczenia jednostki pod kontrolą.

22. Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne

Lp.	Treść	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2016
1	Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	189	459
-	długoterminowe	181	451
-	krótkoterminowe	8	8
Razem rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne		189	459

Oszacowanie wysokości rezerw na odprawy emerytalne i rentowe w 2017 r. i w 2016 r. zostało dokonane według stanu zatrudnienia na oba dni bilansowe. Obliczenia wykonane zostały przy użyciu metody aktuarialnej, na podstawie następujących informacji:

- rok urodzenia pracownika,
- płeć pracownika,
- podstawa wymiaru wysokości odprawy emerytalnej i rentowej,
- wysokość brutto miesięcznego wynagrodzenia,
- staż pracy u Pracodawcy,
- informacja o odejściach i zwolnieniach z pracy w roku ubiegłym,
- informacja o nowozatrudnionych pracownikach w roku ubiegłym.

Z uwagi na brak rozwiniętego rynku obligacji przedsiębiorstw, do wyznaczenia stopy dyskontowej wykorzystano rynkową rentowność 10 - letnich obligacji skarbowych. Na tej podstawie oraz przy założeniach dotyczących inflacji (przyjęto, że inflacja będzie się kształtować na poziomie 3% rocznie) i prognozowanego wzrostu płac (przyjęto, że realny wzrost płac będzie się kształtować na poziomie 0,5% rocznie, nominalnie 3,5% rocznie) ustalono wypadkową stopę dyskontową.

Oszacowania rezerw dokonał aktuariusz Marek Kajdanowicz działający na rzecz spółki Prospecto Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, która przyjęła od Herkules S.A. zlecenie wykonania wyceny.

23. Zmiany w stanie rezerw

Lp.	Treść	B.O. 01.01.2017	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Zwiększenie	B. Z. 31.12.2017
1	Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	459	0	270	0	189
Razem rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne		459	0	270	0	189

Lp.	Treść	B.O. 01.01.2016	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Zwiększenie	B. Z. 31.12.2016
1	Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	346	0	0	113	459
Razem rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne		346	0	0	113	459

24. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Lp.	Treść		Stan na 01.01.2017	Z nabycia jednostki zależnej	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2017
1	Wartości niematerialne i rzeczowe aktywa trwałe	Podstawa	203 259	0	24 775	7 535	220 499
		Podatek	38 626	0	4 707	1 432	41 901
2	Należności handlowe i pozostałe	Podstawa	823	0	946	0	1 769
		Podatek	156	0	180	0	336
3	Pozostałe aktywa finansowe	Podstawa	155	0	88	0	243
		Podatek	29	0	17	0	46
4	Rozliczenia międzyokresowe kosztów	Podstawa	593	0	0	34	559
		Podatek	112	0	0	6	106
5	Kredyty i pożyczki	Podstawa	26	0	0	0	26
		Podatek	4	0	0	0	4
6	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Podstawa	44	0	0	0	44
		Podatek	9	0	0	0	9
Razem		Podstawa	204 900	0	25 809	7 569	223 140
		Podatek	38 936	0	4 904	1 438	42 402

Lp.	Treść		Stan na 01.01.2016	Z nabycia jednostki zależnej	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2016
1	Wartości niematerialne i rzeczowe aktywa trwałe	Podstawa	191 087	-5 284	17 756	300	203 259
		Podatek	36 313	-1 004	3 374	57	38 626
2	Należności handlowe i pozostałe	Podstawa	1 586	0	0	763	823
		Podatek	302	0	0	146	156
3	Pozostałe aktywa finansowe	Podstawa	115	0	40	0	155
		Podatek	22	0	7	0	29
4	Rozliczenia międzyokresowe kosztów	Podstawa	622	0	0	29	593
		Podatek	118	0	0	6	112
5	Kredyty i pożyczki	Podstawa	26	0	0	0	26
		Podatek	4	0	0	0	4
6	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Podstawa	44	0	0	0	44
		Podatek	9	0	0	0	9
Razem		Podstawa	193 480	-5 284	17 796	1 092	204 900
		Podatek	36 768	-1 004	3 381	209	38 936

Aktywa/Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego

Lp.	Treść	2017	2016
1	Aktywa z tytułu podatku odroczonego	20 423	16 785
2	Rezerwa z tytułu podatku odroczonego - działalność kontynuowana	42 402	38 936
4	Aktywa/(Rezerwa) netto z tytułu podatku odroczonego	-21 979	-22 151
	Zmiana netto podatku odroczonego z tytułu nabycia	0	0
5	Zmiana netto podatku odroczonego wykazana w rachunku wyników	-178	413
7	Podatek bieżący w rachunku zysków i strat oraz pozostałych całkowitych dochodów	663	0
8	Podatek łącznie w rachunku zysków i strat oraz pozostałych całkowitych dochodów	485	413

25. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego**Przyszłe minimalne opłaty z tytułu leasingu finansowego**

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Łączna kwota przyszłych minimalnych opłat	80 236	56 996
a	do roku	18 655	11 027
b	od roku do pięciu lat	55 131	31 112
c	powyżej 5 lat	6 450	14 857
2	Wartość opłat minimalnych	74 176	50 552
a	do roku	16 605	9 103
b	od roku do pięciu lat	51 397	27 140
c	powyżej 5 lat	6 174	14 309
3	Wartość przyszłych odsetek	6 230	6 444
a	do roku	2 220	1 924
b	od roku do pięciu lat	3 734	3 972
c	powyżej 5 lat	276	548

Podpisane umowy leasingowe zawierają między innymi poniższe warunki:

- Przedmiotem umowy jest przekazanie przez Finansującego na Korzystającego prawa do używania wybranego przez Korzystającego przedmiotu leasingu w zamian za umówione opłaty leasingowe;
- Korzystający przejmuje na siebie wszelkie opłaty, podatki i inne należności pozostające w bezpośrednim związku z umową leasingu lub przedmiotem leasingu;
- Opłaty leasingowe ulegają odpowiedniej zmianie w przypadkach:
 - zmiany ceny przedmiotu leasingu w okresie pomiędzy podpisaniem umowy a wydaniem przedmiotu leasingu Korzystającemu;
 - wprowadzenia nowych lub zmiany istniejących przepisów prawnych dotyczących podatków, bądź innych świadczeń publiczno-prawnych pozostających w związku z umową
 - zmiany referencyjnej stopy procentowej – dla umów sporządzonych na bazie oprocentowania zmiennego (WIBOR/EURIBOR/LIBOR).
- Korzystającemu przysługuje prawo nabycia przedmiotu leasingu za kwotę określoną w umowie.

26. Kredyty i pożyczki

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	10 889	16 803
2	Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	24 014	31 987
Razem		34 903	48 790

L.p.	Kredytobiorca	Termin zobowiązania	31.12.2017	31.12.2016
1	Herkules S.A.	zobowiązanie długoterminowe	10 889	16 535
		zobowiązanie krótkoterminowe	21 058	21 962
2	Gastel Prefabrykacja S.A.	zobowiązanie długoterminowe	0	268
		zobowiązanie krótkoterminowe	2 956	2 456
3	Viatron S.A.	zobowiązanie długoterminowe	0	0
		zobowiązanie krótkoterminowe	0	6 951
4	PGMB Budopol S.A.	zobowiązanie długoterminowe	0	0
		zobowiązanie krótkoterminowe	0	618
5	Razem	zobowiązanie długoterminowe	10 889	16 803
		zobowiązanie krótkoterminowe	24 014	31 987
	Zobowiązanie całkowite		34 903	48 790

Marża banków i innych podmiotów finansujących nie odbiega poziomem od wartości występujących na rynku i zawiera się w przedziale od 1,6% do 4,0%

Dla operacji kredytowych w 2017 r. przeciętna ważona efektywna stopa procentowa dla zadłużenia nominowanego w PLN wyniosła 3,25%, dla zadłużenia nominowanego w EUR 7,37% (wygäste w marcu 2017 r. pożyczki De Lage Landen Leasing Polska dla Viatron S.A. uzupełniające dotację)

Zestawienie kredytów o charakterze finansowania bieżącego – pozycje otwarte na 31.12.2017 w Herkules S.A.

Nazwa banku	rodzaj zobowiązania	waluta kredytu	kwota pozyskana [PLN]	kwota pozostała do spłaty [PLN]	Oprocentowanie*	Data przyznania	Termin spłaty	Zabezpieczenie
BPS	limit zadłużenia	PLN	6 500	5 130	WIBOR 1M + marża banku	26.09.2012	25.09.2018	hipoteka i zastaw rejestrowy na składnikach majątku trwałego
Bank Zachodni WBK	limit zadłużenia	PLN	12 500	10 294	WIBOR 1M + marża banku	26.08.2010	10.09.2018	hipoteka i zastaw rejestrowy na składnikach majątku trwałego
Razem			19 000	15 424				

Zestawienie kredytów o charakterze finansowania inwestycyjnego – pozycje otwarte na 31.12.2017 w Herkules S.A.

Nazwa banku	rodzaj zobowiązania	waluta kredytu	kwota pozyskana [PLN]	kwota pozostała do spłaty [PLN]	Oprocentowanie*	Data przyznania	Termin spłaty	Zabezpieczenie
BPS	kredyt inwestycyjny	PLN	11 800	1 046	WIBOR 1M + marża banku	25.02.2009	31.12.2018	zastaw rejestrowy na składnikach majątku trwałego
BPS	kredyt inwestycyjny	PLN	18 846	2 076	WIBOR 1M + marża banku	18.06.2009	31.03.2019	zastaw rejestrowy na składnikach majątku trwałego, przelew wierzytelności z 2 umów handlowych
BPS	kredyt inwestycyjny	PLN	2 735	114	WIBOR 3M + marża banku	24.04.2012	30.03.2018	zastaw rejestrowy na składnikach majątku trwałego
BPS	kredyt inwestycyjny	PLN	2 190	1 433	WIBOR 3M + marża banku	25.01.2016	31.07.2020	zastaw rejestrowy na składnikach majątku trwałego
Bank Zachodni WBK	kredyt inwestycyjny	PLN	2 470	2 348	WIBOR 1M + marża banku	11.09.2017	28.02.2023	hipoteka na nieruchomości
SG Equipment Leasing Polska	pożyczka	PLN	842	181	WIBOR 1M + marża finansującego	27.02.2014	01.03.2019	zastaw rejestrowy na składnikach majątku trwałego
SG Equipment Leasing Polska	pożyczka	PLN	659	76	WIBOR 1M + marża finansującego	16.06.2014	25.04.2018	zastaw rejestrowy na składnikach majątku trwałego
M Leasing	pożyczka	PLN	15 210	8 663	WIBOR 1M + marża finansującego	10.06.2014	30.09.2019	zastaw rejestrowy na składnikach majątku trwałego
Siemens Finance	pożyczka	PLN	463	150	WIBOR 1M + marża finansującego	01.07.2014	15.06.2019	zastaw rejestrowy na składnikach majątku trwałego
Siemens Finance	pożyczka	PLN	544	186	WIBOR 1M + marża finansującego	08.07.2014	15.07.2019	zastaw rejestrowy na składnikach majątku trwałego
SG Equipment Leasing Polska	pożyczka	PLN	759	250	WIBOR 1M + marża finansującego	30.06.2014	05.06.2019	zastaw rejestrowy na składnikach majątku trwałego
Razem			56 518	16 523				

Zestawienie kredytów o charakterze finansowania bieżącego – pozycje otwarte na 31.12.2017 w Gastel Prefabrykacja S.A.

Nazwa banku	rodzaj zobowiązania	waluta kredytu	kwota pozyskana [PLN]	kwota pozostała do spłaty [PLN]	Oprocentowanie*	Data przyznania	Termin spłaty	Zabezpieczenie
Bank Zachodni WBK	limit zadłużenia	PLN	3 900	2 956	WIBOR 1M + marża finansującego	10.09.2017	10.09.2018	zastaw rejestrowy na zapasach, zastaw rejestrowy na niektórych składnikach majątku Herkules S.A., poręczenie Herkules S.A.
Razem			3 900	2 956				

Zobowiązania kredytowe zabezpieczone i niezabezpieczone na składnikach majątkowych

Lp.	rodzaj zobowiązania	waluta kredytu	wartość zadłużenia na dzień 31.12.2017	wartość zadłużenia na dzień 31.12.2016
1	Zobowiązania kredytowe zabezpieczone na majątku Spółki	PLN	34 903	48 790
2	Zobowiązania kredytowe niezabezpieczone na majątku Spółki	PLN	0	0
Razem			34 903	48 790

27. Rozliczenia międzyokresowe bierne

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Rozliczenie niewykorzystanych urlopów	155	72
2	Pozostałe	160	0
Razem		315	72

28. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	15 366	14 398
2	Otrzymane zaliczki na dostawy	0	0
3	Zobowiązania z tytułu podatków, ceł i ubezpieczeń	2 986	1 338
4	Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	1 487	2 423
5	Fundusz socjalny	9	8
6	Zobowiązania z tyt. wyceny projektów w toku	0	0
7	Pozostałe	2 662	1 016
Razem		22 510	19 183

W pozycji zobowiązań z tytułu wynagrodzeń na dzień bilansowy ujęto rezerwę w kwocie 240 tys. zł. Wartość ta wynika z realizacji motywacyjnego programu przeznaczonego dla osób zajmujących kluczowe stanowiska w Spółce. Program oparty jest na instrumentach pochodnych, których wartość jest efektem wypracowanych przez Grupę Kapitałową wyników w danym roku obrotowym. Jednostki instrumentu pochodnego przyznawane są osobom uprawnionym przez Radę Nadzorczą Spółki. Wypłata wartości wynikających z instrumentu pochodnego nastąpi po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Certyfikaty potwierdzające nabycie praw do instrumentu pochodnego przysługują Grzegorzowi Żółcikowi – Prezesowi Zarządu, Tomaszowi Kwiecińskiemu – Wiceprezesowi Zarządu oraz Krzysztofowi Oleńskiemu – Członkowi Zarządu.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług – struktura wiekowa

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług w tym:	15 366	14 398
a	bieżące	9 041	7 379
b	przeterminowane	6 325	7 019
-	od 0 do 30 dni	3 158	2 502
-	powyżej 1 m-ca do 3 m-cy	912	1 670
-	powyżej 3 m-cy do 6 m-cy	994	1 841
-	powyżej 6 m-cy do 1 roku	991	779
-	powyżej 1 roku	270	227

Zobowiązania z tytułu podatków, ceł i ubezpieczeń

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Zobowiązania wobec ZUS	1 035	1 008
2	Zobowiązania z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych	297	321
3	Zobowiązania z tytułu podatku VAT	1 643	0
4	Zobowiązania z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób prawnych	0	0
5	Zobowiązanie z tytułu odpisów na PFRON	11	9
6	Zobowiązanie z tytułu PCC-3	0	0
Razem		2 986	1 338

29. Zobowiązanie do poniesienia wydatków

Na dzień bilansowy nie odnotowano zdarzeń, które mogłyby nieść ze sobą zobowiązanie do poniesienia wydatków w przyszłym okresie rozrachunkowym.

30. Fundusz socjalny

W związku z tym, że spółka Herkules S.A. (d. EFH Żurawie Wieżowe S.A.) zgodnie z podjętymi uchwałami i wewnętrznymi regulacjami nie tworzyła Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, w 2010 r. po przejściu spółki Gastel S.A. (spółki przejmowanej w ujęciu prawnym) w połączonym podmiocie obowiązują regulacje prawne spółki przejmującej w ujęciu prawnym i nie są dokonywane odpisy na ten fundusz. Poniżej zaprezentowano na dzień bilansowy 31.12.2016 r. oraz 31.12.2015 r. stan Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, który wynika z dokonanych odpisów w latach poprzednich i z operacji wydatkowych dokonanych w 2015 i w 2016 r. Fundusz ten tworzony był przed 2010 r. przez Gastel S.A. zgodnie z ustawą z dnia 4. Marca 1994 r. o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych z późniejszymi zmianami, która stanowiła, że ZFŚS tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Celem zgromadzonego Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Spółki, pożyczek udzielanych jej pracownikom oraz pozostały kosztów socjalnych.

Spółka skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Spółki. Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań, kosztów Funduszu oraz saldo netto.

Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (ZFŚS)

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Środki na rachunku wyodrębnionym ZFŚS	21	32
2	Pożyczki z ZFŚS	24	12
3	Aktywa Funduszu	45	44
4	Udział w aktywach Spółki	0,01%	0,01%
5	Stan ZFŚS	36	36
6	Saldo po skompensowaniu	9	8

Zmiany Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Stan na początek roku	36	136
2	Zwiększenia w ciągu roku	0	0
3	Zmniejszenia w ciągu roku	0	100
4	Stan na koniec roku	36	36

31. Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Rozliczenia międzyokresowe przychodów długoterminowe	24 414	34 769
2	Rozliczenia międzyokresowe przychodów krótkoterminowe	3 744	2 867
Razem		28 158	37 636

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Dofinansowanie z funduszy strukturalnych UE	26 996	36 184
a	Projekt 2.2.1.1 Uruchomienie produkcji innowacyjnych wież strunobetonowych	476	521
b	Projekt 2.2.1 Rozbudowa parku maszynowego w celu świadczenia innowacyjnych usług dźwigowych	5 051	5 384
c	Projekt 4.4 Wdrożenie innowacyjnej przebudowy obiektów mostowych w 24h	10 897	11 455
d	Projekt 4.4 Innowacyjna usługa kompleksowego wznoszenia elektrowni wiatrowych: 2 turbiny w 72 godziny	9 164	9 617
e	Projekt 4.4.: Wdrożenie innowacyjnej technologii instalacji turbin wiatrowych i innych specjalistycznych usług dźwigowych	1 408	9 207
2	Pozostałe przychody przyszłych okresów (nierozliczone odszkodowania)	478	255
3	Zysk z tytułu leasingu zwrotnego rozliczany w czasie	684	1 197
Razem		28 158	37 636

Lp.	Wyszczególnienie	Data otrzymania dofinansowania	Wartość dofinansowania	Kwota pozostała do rozliczenia	Data zakończenia rozliczenia dofinansowania
1	Projekt 2.2.1.1 Uruchomienie produkcji innowacyjnych wież strunobetonowych	05/2008	1 582	476	05/2019
2	Projekt 2.2.1 Rozbudowa parku maszynowego w celu świadczenia innowacyjnych usług dźwigowych	12/2008	9 261	5 051	12/2031
3	Projekt 4.4 Wdrożenie innowacyjnej przebudowy obiektów mostowych w 24h	11/2009 - 12/2012*	15 215	10 897	12/2032
4	Projekt 4.4 Innowacyjna usługa kompleksowego wznoszenia elektrowni wiatrowych: 2 turbiny w 72 godziny	11/2014	12 101	9 164	06/2044
5	Projekt 4.4 Wdrożenie innowacyjnej technologii instalacji turbin wiatrowych i innych specjalistycznych usług dźwigowych	7/2010 - 11/2013	15 027	1 408	06/2030
Razem			53 186	26 996	

32. Składniki bilansu wykazywane w więcej niż jednej pozycji bilansowej

Lp.	Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	31.12.2017	31.12.2016
1	Rozliczenia międzyokresowe czynne długoterminowe	902	2 672
-	Doradztwo związane z dotacją UE (Herkules)	902	954
-	Koszty inwestycji w nowe rynki zbytu (Viatron)	0	1 718
2	Rozliczenia międzyokresowe czynne krótkoterminowe	52	543
-	Doradztwo związane z dotacją UE (Herkules)	52	52
-	Koszty inwestycji w nowe rynki zbytu (Viatron)	0	491
Razem		954	3 215

Lp.	Zobowiązania finansowe	31.12.2017	31.12.2016
1	Zobowiązania długoterminowe	68 460	58 252
-	Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	10 889	16 803
-	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	57 571	41 449
2	Zobowiązania krótkoterminowe	40 619	41 090
-	Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	24 014	31 987
-	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	16 605	9 103
Razem		109 079	99 342

Lp.	Rezerwy	31.12.2017	31.12.2016
1	Zobowiązania długoterminowe	181	451
-	Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne długoterminowe	181	451
2	Zobowiązania krótkoterminowe	8	8
-	Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne długoterminowe	8	8
Razem		189	459

L.p.	Rozliczenia międzyokresowe przychodów	31.12.2017	31.12.2016
1	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	24 414	34 769
-	leasing zwrotny	171	684
-	przychody z tytułu dotacji	24 243	34 085
2	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	3 266	2 717
-	leasing zwrotny	513	565
-	przychody z tytułu dotacji	2 753	2 122
	Razem	27 680	37 486

33. Zobowiązania warunkowe

Zobowiązania warunkowe to zobowiązania, których wykonanie uzależnione jest od zaistnienia określonych zdarzeń pozostających poza kontrolą Spółki.

W prezentowanym okresie sprawozdawczym spółki zależne nie posiadały żadnych zobowiązań warunkowych. Spółka dominująca posiadała wyłącznie zobowiązania warunkowe z tytułu wystawionych weksli in blanco, stanowiących zabezpieczenie zawartych umów leasingowych i kredytowych oraz zobowiązania warunkowe z tytułu pozyskanych gwarancji kontraktowych.

Ponieważ wszystkie umowy leasingowe (poza leasingiem klasyfikowanym jako najem) klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego w świetle uregulowań MSSF/MSR, wartość bieżąca zobowiązań zabezpieczonych wekslami równa jest sumie zobowiązań krótko - i długoterminowych z tytułu leasingu finansowego i przedstawia się następująco:

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu finansowego	57 571	41 449
2	Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	16 605	9 103
	Razem	74 176	50 552

W wolumenie umów leasingowych Spółka posiada kontrakty dotyczące niektórych żurawi kołowych, które zawierają stosunkowo wysoką wartość rezydualną (75% i 82%), Zgodnie z zawartymi umowami dostawy, Spółka ma możliwość odsprzedaży poleasingowych maszyn do dostawcy za tę wartość pod warunkiem nabycia kolejnych maszyn, niezależnie od formy ich finansowania. Uznając, że wartości te są obciążone niższym ryzykiem ekspozycyjnym, poniżej wykazano relację tego składnika długu do całości zadłużenia leasingowego.

Lp.	Treść	2017-12-31	2016-12-31
1	Całkowite zadłużenie leasingowe	74 176	50 552
2	Podwyższone wartości rezydualne (z możliwością refundacji)	20 895	0
3	Udział podwyższonych wartości rezydualnych w dźugu leasingowym	28%	0%
4	Zadłużenie leasingowe z pominięciem podwyższonych wartości rezydualnych	53 281	50 552

Poniżej wykazana wartość zobowiązań z tytułu leasingu ujmowanego pozabilansowo (umowy mające bilansowo charakter leasingu operacyjnego).

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Volkswagen Leasing	192	71
Razem		192	71

Wekslami in blanco zabezpieczona są także zobowiązania kredytowe:

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	10 889	16 803
2	Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	24 014	31 987
Razem		34 903	48 790

Poniżej wykazano stan zobowiązań warunkowych z tytułu udzielonych Grupie gwarancji na wskazane dni bilansowe.

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Bankowe gwarancje należytego wykonania umowy	6 502	6 623
2	Bankowe gwarancje wniesienie wadium w postępowaniach przetargowych	0	420
3	Weksle wystawione jako zabezpieczenie spłaty zobowiązań handlowych	434	310
4	Poręczenia	6 386	11 609
Razem		13 322	18 962

34. Struktura rzeczowa i terytorialna sprzedaży

Przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów (struktura rzeczowa)

Lp.	Treść	2017	2016
1	Sprzedaż produktów	12 878	9 393
2	Sprzedaż usług	115 079	117 700
3	Sprzedaż towarów	851	648
4	Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i usług, razem	128 808	127 741

Przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów (struktura terytorialna)

Lp.	Treść	2017	2016
1	kraj	118 241	111 750
	- sprzedaż produktów	12 456	9 361
	- sprzedaż usług	104 934	101 741
	- sprzedaż towarów	851	648
2	eksport	10 567	15 991
	- sprzedaż produktów	422	32
	- sprzedaż usług	10 145	15 959
	- sprzedaż towarów	0	0
3	Przychody netto ze sprzedaży produktów, razem	128 808	127 741

35. Koszty działalności operacyjnej

Lp.	Treść	2017	2016
1	Amortyzacja	20 345	21 898
2	Zużycie materiałów i energii	17 006	14 264
3	Usługi obce	56 594	53 310
4	Podatki i opłaty	900	1 017
5	Wynagrodzenia	17 955	17 606
6	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	3 857	4 238
7	Pozostałe koszty rodzajowe	5 348	5 138
8	Razem	122 005	117 471
9	Zmiana stanu produktów	-170	-236
10	Wartość sprzedanych towarów i materiałów	549	242
11	Razem koszty działalności operacyjnej	122 384	117 477

36. Pozostałe przychody operacyjne

Lp.	Treść	2017	2016
1	Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	1 705	1 796
a	przychód ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	16 282	6 826
b	koszt własny sprzedanych niefinansowych aktywów trwałych	15 173	5 766
c	rozliczenie leasingu zwrotnego	595	736
2	Otrzymane dotacje UE	9 210	2 277
3	Odszkodowania i kary umowne	468	823
4	Różnice inwentaryzacyjne	8	23
5	Zapłaty za należności, które były objęte odpisem aktualizującym w poprzednim okresie	189	259
6	Zwrot kosztów sądowych	64	53
7	Przychody niestanowiące przychodów podatkowych	0	42
8	Zwrot VAT z faktur zagranicznych	9	38
9	Rozliczenie nabycia spółki zależnej PGMB Budopol S.A.	40	0
10	Pozostałe przychody	328	174
Razem		12 021	5 485

37. Pozostałe koszty operacyjne

Lp.	Treść	2017	2016
1	Strata na sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych (b-a)	6 678	0
a	przychód ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	7 816	0
b	koszt własny sprzedanych niefinansowych aktywów trwałych	14 494	0
2	Odpisy aktualizujące należności i należności spisane	1 431	338
3	Koszty szkód zgłoszonych do ubezpieczyciela	380	676
4	Koszty postępowania sądowego i komorniczego	0	17
5	Niezawinione różnice inwentaryzacyjne - niedobory	1	5
5	Wartość zlikwidowanych środków trwałych	15	0
7	Kary, koszty komornicze	24	55
8	Koszt VAT z faktur zagranicznych	80	97
9	Pozostałe koszty	65	183
Razem		8 674	1 371

38. Przychody finansowe

Lp.	Treść	2017	2016
1	Odsetki otrzymane od środków bankowych	6	0
2	Odsetki otrzymane od pozostałych jednostek	22	52
3	Odsetki od pożyczek	32	0
4	Nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi	108	188
-	różnice zrealizowane kursowe dodatnie	501	828
-	różnice zrealizowane kursowe ujemne	1 059	457
-	różnice niezrealizowane kursowe dodatnie	715	262
-	różnice niezrealizowane kursowe ujemne	49	445
5	Pozostałe przychody finansowe	5	1
Razem		173	241

39. Koszty finansowe

Lp.	Treść	2017	2016
1	Odsetki	3 828	4 164
a	Odsetki zapłacone od kredytów bankowych	924	1 610
b	Odsetki od zobowiązań podatkowych	13	4
c	Odsetki od leasingu finansowego	2 263	2 059
d	Odsetki od pożyczek	576	466
e	Pozostałe odsetki zapłacone	52	25
2	Strata ze zbycia inwestycji	4 833	0
3	Pozostałe koszty finansowe	273	273
a	Nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi	0	0
b	Pozostałe	273	273
-	prowinie i opłaty bankowe	162	162
-	inne	111	111
Razem		8 934	4 437

40. Kwoty i charakter pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie**2017**

Lp.	Spółka	Zdarzenie	Pozycja ujawnienia	Wartość ujęta w sprawozdaniu skonsolidowanym
1	Grupa Kapitałowa	Odpis wartości firmy związany z inwestycją w Viatron S.A.	Koszty finansowe – strata ze zbycia inwestycji	4 833
2	Viatron S.A.	Koszt relokacji dźwigów za granicę w 2016 r. (pozyskanie długoterminowo nowych rynków zbytu). Upřednio na RMK przez okres 5 lat – spisane w związku z okresowym zawieszeniem działalności..	Koszty usług obcych	2 209
3	Herkules S.A.	Odpisy aktualizujące należności od spółek Grupy Vistal Gdynia	Pozostałe koszty operacyjne	825
4	Herkules S.A.	Pozostałe odpisy aktualizujące należności	Pozostałe koszty operacyjne	608
5	PGMB Budopol S.A.	Sprzedaż części posiadanych nieruchomości	Pozostałe przychody operacyjna	1 496
			Pozostałe koszty operacyjne	1 307
			Wynik ujęty w pozost. przych. operac.	189

2016

Lp.	Spółka	Zdarzenie	Pozycja ujawnienia	Wartość ujęta w sprawozdaniu skonsolidowanym
1	Viatron S.A.	Koszt relokacji dźwigów za granicę (pozyskanie długoterminowo nowych rynków zbytu). Podlega rozliczeniu przez 5 lat od II półrocza 2016 r.	Usługi obce	198
			Długo- i krótkookresowe rozliczenia międzyokresowe kosztów	2 209
2	PGMB Budopol S.A.	Sprzedaż części posiadanych nieruchomości	Pozostałe przychody operacyjna	5 093
			Pozostałe koszty operacyjne	4 645
			Wynik ujęty w pozost. przych. operac.	448
3	PGMB Budopol S.A.	Sprzedaż części nieużytkowanych składników majątku trwałego w grupie urządzeń i maszyn	Pozostałe przychody operacyjna	999
			Pozostałe koszty operacyjne	924
			Wynik ujęty w pozost. przych. operac.	75
4	PGMB Budopol S.A.	Sprzedaż części nieużytkowanych składników majątku trwałego w grupie środków transportu	Pozostałe przychody operacyjna	67
			Pozostałe koszty operacyjne	0
			Wynik ujęty w pozost. przych. operac.	67

41. Wartość zapasów ujętych jako koszt w okresie

Lp.	Treść	2017	2016
1	Koszt własny sprzedanych produktów	3 915	3 364
2	Koszt własny sprzedanych towarów	549	242
Razem		4 464	3 606

42. Podatek dochodowy

Lp.	Treść	2017	2016
1	Wynik brutto wykazany w rachunku zysków i strat oraz pozostałych całkowitych dochodów z działalności kontynuowanej	1 010	10 182
2	Wynik brutto wykazany w rachunku zysków i strat oraz pozostałych całkowitych dochodów z działalności zaniechanej	0	0
3	Zysk/(Strata) ze źródeł położonych w kraju	1 058	10 240
4	Zysk/(Strata) ze źródeł położonych poza granicami	-48	-58
5	Różnice w uznaniu przychodów	15 263	-3 853
6	Różnice w uznaniu kosztów	-17 389	-10 117
7	Dochód podatkowy brutto (3-4+5+6)	-1 116	-3 788
8	Odliczenia od dochodu	5 289	5 783
9	Podstawa obliczenia podatku	4 173	1 995

Lp.	Treść	2017	2016
10	Podatek bieżący	663	0
11	Podatek bieżący dotyczący okresów poprzednich	0	0
12	Podatek odroczony	-178	413
13	Podatek wykazany w rachunku zysków i strat oraz pozostałych całkowitych dochodów	485	413
14	Efektywna stawka podatku (udział podatku dochodowego w zysku przed opodatkowaniem) %	45,8%	4,0%

Lp.	Treść	2017	2016
1	Wynik brutto przed opodatkowaniem	1 010	10 182
2	Efektywna stawka podatkowa	45,8%	4,0%
3	Podatek według efektywnej stawki	463	411
4	Podatek według ustawowej 19% stawki	192	1 935
5	Efekt podatkowy kosztów nie będących kosztami według przepisów podatkowych – stałe różnice	312	185
6	Efekt podatkowy przychodów nie będących przychodami według przepisów podatkowych – stałe różnice	41	215
9	Rozpoznanie aktywa z tytułu straty podatkowej w spółce zależnej	0	1 494

43. Wyjaśnienia do sprawozdania z przepływów środków pieniężnych

Zmiana stanu rezerw

Lp.	Treść	2017	2016
1	Bilansowa zmiana stanu rezerw	-442	527
-	zmiana rezerwy z tyt. podatku odroczonego	172	-414
-	pozostałe	227	21
2	Korekty razem	399	-393
3	Zmiana wykazana w rachunku przepływów pieniężnych	-43	134

Zmiana stanu zapasów

Lp.	Treść	2017	2016
1	Bilansowa zmiana stanu zapasów	88	1 067
-	Środki trwałe przekazane na zapasy	1 535	0
-	inne	-176	0
2	Korekty razem	1 359	0
3	Zmiana wykazana w rachunku przepływów pieniężnych	1 447	1 067

Zmiana stanu należności

Lp.	Treść	2017	2016
1	Bilansowa zmiana stanu należności	-847	1 265
-	korekta prezentacyjna podatku dochodowego	0	-89
-	inne korekty	0	2
2	Korekty razem	0	-87
3	Zmiana wykazana w rachunku przepływów pieniężnych	-847	1 178

Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych z wyłączeniem pożyczek i kredytów

Lp.	Treść	2017	2016
1	Bilansowa zmiana stanu zobowiązań	3 327	-9 156
-	inne korekty	-185	282
2	Korekty razem	-185	282
3	Zmiana wykazana w rachunku przepływów pieniężnych	3 142	-8 874

Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych

Lp.	Treść	2017	2016
1	Bilansowa zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-7 786	-6 433
-	korekta prezentacyjna RMK z tytułu dotacji	-1 350	0
-	inne korekty	-146	-12
-	zysk z tyt. Leasingu zwrotnego do rozliczenia	513	736
2	Korekty razem	-983	724
3	Zmiana wykazana w rachunku przepływów pieniężnych	-8 769	-5 709

Transakcje niepieniężne

Lp.	Treść	2017	2016
4	Wycena kredytów i pożyczek według zamortyzowanego kosztu	17	17
Razem		17	17

44. Segmenty operacyjne

W ramach swojej działalności Grupa Kapitałowa wyróżnia następujące segmenty operacyjne:

- **Dźwigi** – świadczenie usług dźwigowych w zakresie żurawi hydraulicznych, gąsienicowych i wieżowych,
- **Budownictwo telekomunikacyjne** – kompleksowa obsługa przedsiębiorstw telekomunikacyjnych i energetycznych, w tym m.in. projektowanie i wykonawstwo obiektów telekomunikacyjnych (stacji bazowych) i energetycznych oraz pełna obsługa inwestycji budowlanych w powyższym sektorze,
- **Produkcja** – produkcja wież strunobetonowych wysokich, żerdzi energetycznych wirowanych, płyt i belek ustojowych oraz prefabrykatów żelbetowych (kontenery telekomunikacyjne, energetyczne, socjalne, biurowe, obudowy transformatorowe, zbiorniki, oczyszczalnie ścieków oraz galanteria betonowa,

- **Transport ponadgabarytowy** – drogowe usługi transportowe i spedycyjne wszelkich ładunków ponadnormatywnych (waga, wymiary),
- **Inne** – pozostałe incydentalne zdarzenia nieregularnie występujące w prowadzonej działalności gospodarczej.

Z uwagi na zaistniałe problemy na rynku transportu ponadgabarytowego spowodowane przede wszystkim zapaścią polskiego sektora inwestycji w siłownie wiatrowe, spółka dominująca obecnie stopniowo wygasza działalność w tym zakresie.

Grupa prezentuje analizowane przez jej kierownictwo segmenty działalności poniżej 10% progu wyodrębnienia dla pełniejszego zrozumienia sprawozdania finansowego w aspekcie efektów osiągniętych przez poszczególne działy operacyjne przedsiębiorstwa

Lp.	Treść	od 01.01.2017 do 31.12.2017					
		Razem	Dźwigi	Budownictwo telekom.	Produkcja	Transport	Inne
1	Przychody ze sprzedaży	128 808	99 331	12 012	12 872	4 260	333
2	Koszty działalności operacyjnej wg segmentów	115 226	86 770	10 597	12 604	5 230	25
3	Wynik segmentu	13 582	12 561	1 415	268	-970	308
4	Nieprzypisane koszty zarządu	-7 158					
5	Pozostałe przychody / koszty operacyjne	3 347					
6	Przychody / koszty finansowe	-8 761					
7	Zysk (brutto) z działalności gospodarczej	1 010					
8	Podatek dochodowy nieprzypisany segmentom	485					
9	Zysk/strata udziałowców mniejszościowych	-1 444					
10	Zysk/strata netto akcjonariuszy jednostki dominującej	1 969					

Lp.	Treść	od 01.01.2016 do 31.12.2016					
		Razem	Dźwigi	Budownictwo telekom.	Produkcja	Transport	Inne
1	Przychody ze sprzedaży	127 741	100 894	10 954	9 536	5 442	914
2	Koszty działalności operacyjnej wg segmentów	113 291	83 609	10 612	10 328	7 133	1 608
3	Wynik segmentu	14 450	17 285	342	-792	-1 691	-694
7	Nieprzypisane koszty zarządu	-4 186					
8	Pozostałe przychody / koszty operacyjne	4 114					
11	Przychody / koszty finansowe	-4 196					
12	Zysk (brutto) z działalności gospodarczej	10 182					
13	Podatek dochodowy nieprzypisany segmentom	413					
14	Zysk/strata udziałowców mniejszościowych	-512					
15	Zysk/strata netto akcjonariuszy jednostki dominującej	10 281					

Segmenty geograficzne

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem zasadnicza część sprzedaży realizowana była na rynku krajowym, dla odbiorców krajowych i zagranicznych. Usługi wykonywane za granicą stanowią niski udział w ogólnej sumy sprzedaży i uznano, że jedynym segmentem geograficznym jest terytorium Polski.

Główni odbiorcy

Wartość przychodów od odbiorców o największym udziale w wolumenie sprzedaży.

Lp.	Treść	2017	
		wartość	Struktura
1	Odbiorca A	7 557	6%
2	Odbiorca B	6 955	6%
3	Odbiorca C	6 213	5%
4	Pozostali	108 083	87%
Razem		128 808	104%

Lp.	Treść	2016	
		Wartość	Struktura
1	Odbiorca A	9 993	8%
2	Odbiorca B	6 198	5%
3	Odbiorca C	5 108	4%
4	Pozostali	106 442	83%
Razem		127 741	100%

45. Informacje o stanie zatrudnienia, z podziałem na grupy zawodowe

Poniżej przedstawiono zatrudnienie łącznie w spółce dominującej i spółkach zależnych na koniec każdego z obu okresów sprawozdawczych.

Grupy pracownicze	stan na 31.12.2017		stan na 31.12.2016	
	liczebność	struktura	liczebność	struktura
Zarząd jednostki dominującej i jednostek zależnych	6	3%	6	3%
Żurawie hydrauliczne	68	30%	75	32%
Żurawie wieżowe	51	23%	49	21%
Transport	6	3%	12	5%
Telekomunikacja	8	4%	9	4%
Produkcja	36	16%	32	14%
Sprzedaż	19	9%	16	7%
Działy wsparcia	29	13%	33	14%
Razem	223	100%	232	100%
w tym: kadra kierownicza	48	22%	48	21%

Średnioroczny poziom zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty wynosił łącznie w Grupie Kapitałowej w 2017 r. 215,9.

46. Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Lp.	Treść	2017	2016
1	Obowiązkowe badania rocznego sprawozdania finansowego	59	55
2	Obowiązkowy przegląd sprawozdania finansowego	23	22
3	Pozostałe usługi	0	0
Razem		82	77

47. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym oraz do dnia zatwierdzenia sprawozdania spółki tworzące Grupę Kapitałową Herkules występowały jako strony transakcji z podmiotami powiązаныmi.

Spółka identyfikuje następujące kategorie podmiotów powiązanych:

- spółki zależne;
- podmioty posiadające udziały w jednostce (mające istotny wpływ na jednostkę);
- osoby wchodzące w skład kluczowego personelu kierowniczego (Zarządu) Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej;
- pozostałe podmioty powiązane - bliscy członkowie rodzin osób wymienionych powyżej, podmioty pośrednio mające wpływ na Spółkę

Poniższa tabela zawiera zestawienie podmiotów powiązanych wg kategorii wymienionych powyżej, z którymi spółki tworzące Grupę Kapitałową Herkules dokonywały transakcji w wartościach przekraczających 0,5 tys. zł w okresie objętym niniejszym sprawozdaniem oraz w okresie objętym danymi porównywalnymi.

L.p.	Podmiot powiązany	Kategoria podmiotu powiązanego	Opis
1	Gastel Hotele Sp. z o.o.	spółka zależna	Herkules S.A. posiada 98,75% udziałów w kapitale zakładowym spółki oraz 98,75% głosów na zgromadzeniu wspólników spółki
2	Gastel Prefabrykacja S.A.	spółka zależna	Herkules S.A. posiada 100% akcji spółki oraz 100% głosów na zgromadzeniu spółki
3	Viatron S.A.	spółka zależna	Herkules S.A. posiada 65,15% akcji spółki oraz 65,15% głosów na zgromadzeniu spółki
4	PGMB Budopol S.A.	spółka zależna	Herkules S.A. posiada 100% akcji spółki oraz 100% głosów na zgromadzeniu spółki
5	SPC-3 Sp. z o.o.	spółka zależna	Herkules S.A. posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki oraz 100% głosów na zgromadzeniu wspólników spółki
6	Tomasz Kwieciński	osoba posiadająca udziały w jednostce; członek kluczowego personelu kierowniczego	akcjonariusz i członek Zarządu Herkules S.A., członek Rady Nadzorczej Gastel Prefabrykacja S.A., członek Zarządu Gastel Hotele Sp. z o.o., członek Rady Nadzorczej PGMB Budopol S.A., członek Rady Nadzorczej Viatron S.A., członek Zarządu SPC-3 Sp. z o.o.
7	Grzegorz Żółcik	członek kluczowego personelu kierowniczego	akcjonariusz i członek Zarządu Herkules S.A. członek Rady Nadzorczej Gastel Prefabrykacja S.A., członek Zarządu Gastel Hotele Sp. z o.o., członek Zarządu PGMB Budopol S.A., członek Rady Nadzorczej Viatron S.A.

L.p.	Podmiot powiązany	Kategoria podmiotu powiązanego	Opis
8	Krzysztof Oleński	członek kluczowego personelu kierowniczego	członek Zarządu Spółki, członek Rady Nadzorczej Gastel Prefabrykacja S.A., członek Zarządu SPC-3 Sp. z o.o.
9	Jacek Drażniuk	członek kluczowego personelu kierowniczego	członek Zarządu Gastel Prefabrykacja S.A.
10	Igor Pawela	członek kluczowego personelu kierowniczego	członek Zarządu Viatron S.A.
11	Beata Kwiecińska	bliski członek rodziny, członek Rady Nadzorczej	żona akcjonariusza i członka Zarządu pana Tomasza Kwiecińskiego, członek Rady Nadzorczej Herkules S.A.
12	Jan Soldaczuk	członek Rady Nadzorczej	członek Rady Nadzorczej Herkules S.A.
13	Danuta Dąbrowska	członek Rady Nadzorczej	członek Rady Nadzorczej Herkules S.A.
14	Piotr Kwaśniewski	członek Rady Nadzorczej	członek Rady Nadzorczej Herkules S.A.
15	Łukasz Dziekoński	członek Rady Nadzorczej	członek Rady Nadzorczej Herkules S.A.
16	Jacek Osowski	członek Rady Nadzorczej	członek Rady Nadzorczej Herkules S.A.
17	Mariusz Bukowiński	członek Rady Nadzorczej	członek Rady Nadzorczej Herkules S.A.
18	Marcin Kołodziejczyk	członek Rady Nadzorczej	członek Rady Nadzorczej Herkules S.A.
19	Wojciech Szwankowski	członek Rady Nadzorczej	członek Rady Nadzorczej Herkules S.A.
20	Błażej Dowgielski	członek Rady Nadzorczej	członek Rady Nadzorczej Herkules S.A.
21	Marek Perczyński	członek Rady Nadzorczej	członek Rady Nadzorczej Viatron S.A.
22	Piotr Pawela	członek Rady Nadzorczej	członek Rady Nadzorczej Viatron S.A.
23	Sylwia Szewczyk	członek Rady Nadzorczej	członek Rady Nadzorczej Viatron S.A.
24	Kancelaria Radcy Prawnego Joanna Oleńska	bliski członek rodziny	działalność gospodarcza prowadzona przez członka najbliższej rodziny Członka Zarządu Herkules S.A.
25	Colos Crane Magdalena Kwiecińska (d. Kaameleon)	podmiot pośrednio mający wpływ na jednostkę	Działalność gospodarcza członka najbliższej rodziny Wiceprezesa Zarządu Herkules S.A.
26	Allblue Sp. z o.o.	podmiot pośrednio mający wpływ na jednostkę	Spółka będąca własnością członka najbliższej rodziny Prezesa Zarządu Herkules S.A.
27	Omega Sp. z o.o.	podmiot pośrednio mający wpływ na jednostkę	Spółka, w której udziały posiadają członkowie najbliższych rodzin członków Zarządu Herkules S.A.

Dane dotyczące transakcji z podmiotami powiązаныmi zostały zaprezentowane poniżej w tys. złotych (jeśli nie podano inaczej).

a) Transakcje pomiędzy spółkami zależnymi

Transakcje Herkules S.A. z Gastel Hotele Sp. z o.o.

W prezentowanym okresie Herkules S.A. świadczyła dla Gastel Hotele Sp. z o.o. usługi wynajmu pomieszczenia biurowego oraz obsługę rachunkowo - księgową. Łączny obrót z tego tytułu to 10 tys. zł. Transakcje były realizowane na warunkach rynkowych. Saldo na dzień bilansowy to 9 tys. zł.

Z tytułu opisanej powyżej umowy pożyczki w prezentowanym okresie wystąpiły w Herkules S.A. aktywa finansowe (należności) oraz przychody finansowe w postaci naliczonych odsetek.

Poza przedstawionymi powyżej transakcjami w trakcie realizacji jest umowa zawarta w dniu 5 listopada 2006 r. (aneksowana w dniu 14 czerwca 2009 r. oraz w dniu 31 grudnia 2009 r.) pomiędzy Gastel Hotele Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (Inwestor), a Gastel Sp. z o.o. – poprzednik prawny Gastel S.A. (Inwestor Zastępczy).

Przedmiotem umowy jest wykonywanie przez Inwestora Zastępczego czynności zastępstwa inwestycyjnego przy modernizacji i rozbudowie obiektu apartamentowego w Krynicy Zdroju. Umowa została zawarta na warunkach rynkowych. W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem oraz danymi porównywalnymi z tytułu powyższej umowy nie wystąpiły żadne rozliczenia między podmiotami.

Transakcje Herkules S.A. z Gastel Prefabrykacja S.A.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem Herkules S.A. nabywała od Gastel Prefabrykacja S.A. przede wszystkim wyprodukowane przez tę spółkę elementy sieci teletechnicznych (maszty, słupy, kontenery instalacyjne) do obsługi realizowanych przez dział Budownictwa Telekomunikacyjnego projektów budowy i modernizacji infrastruktury telekomunikacyjnej oraz żelbetowe balasty do żurawi. Spółka Gastel Prefabrykacja S.A. kupowała od spółki dominującej przede wszystkim usługi dźwigowe i w mniejszym zakresie projektowe (projekty budowlane). Spółka dominująca realizuje też dla spółki zależnej obsługę księgową. Poniżej wykazano obroty pomiędzy spółkami w poszczególnych prezentowanych okresach. Transakcje handlowe były realizowane na warunkach rynkowych.

Transakcje Herkules S.A. i Viatron S.A.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem Herkules S.A. udostępniła spółce Viatron S.A. żurawie do obsługi jej projektów sprzedażowych poszerzając tym samym paletę dostępnego sprzętu. Spółka dominująca świadczyła także dla spółki zależnej obsługę księgową. Współpraca powyższa była realizowana na warunkach rynkowych.

W końcu 2017 r. Viatron S.A. sprzedała do Herkules S.A. dwa żurawie kołowe za łączną kwotę netto 7,8 mln zł. To zbycie odbyło się w drodze realizacji zastawu rejestrowego, który uprzednio zabezpieczał pożyczki udzielone Spółce przez spółkę dominującą.

Ponadto w okresie objętym sprawozdaniem Spółka wynajmowała spółce dominującej swój samochód serwisowy. Współpraca była realizowana na warunkach rynkowych.

Niezależnie od transakcji handlowych w marcu 2017 r. na wniosek Viatron S.A. i w ramach porozumienia o wstąpieniu w prawa wierzyciela, spółka dominująca dokonała spłaty całości zadłużenia Viatron S.A. na rzecz De Lage Landen Leasing Polska S.A. Wstępując w prawa pożyczkodawcy spółka Herkules S.A. zachowała sobie prawa do istniejących zabezpieczeń na kluczowych składnikach majątkowych spółki zależnej (żurawie kołowe, naczepy). Wartość dokonanej spłaty to 6,8 mln zł.

W maju 2017 r. Viatron S.A. otrzymała od Herkules S.A. pożyczkę na działalność bieżącą w kwocie 0,5 mln zł.

W końcu grudnia 2017 r. na wniosek Viatron S.A. Herkules S.A. spłaciła w jej imieniu zobowiązanie wobec Banku Zachodniego WBK S.A. z tytułu zaciągniętego kredytu w rachunku bieżącym.

Wszystkie transakcje mające charakter kredytowy były zawarte na warunkach rynkowych.

Środki z opisanej wyżej transakcji sprzedaży żurawi zostały rozliczone z większą częścią zobowiązań Viatron S.A. wobec spółki dominującej.

Transakcje Herkules S.A. z PGMB Budopol S.A..

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem głównym przedmiotem sprzedaży spółki zależnej do Herkules S.A. był wynajem żurawi wieżowych, natomiast spółka dominującą nabywała przede wszystkim usługi wynajmu żurawi kołowych oraz obsługi księgowej. Poniżej wykazano wzajemne obroty w porównywanych okresach.

Transakcje PGMB Budopol S.A. z Gastel Prefabrykacja S.A.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem zaistniała incydentalnie sprzedaż usług projektowych przez PGMB Budopol S.A. do spółki Gastel Prefabrykacja S.A. Obrót z tego tytułu wyniósł 10 tys. zł, a transakcja była realizowana na warunkach rynkowych.

2017

L.p.	Treść	Herkules SA	Gastel Hotele Sp. z o.o.	Gastel Prefabrykacja S.A.	Viatron S.A.	PGMB Budopol S.A.	Razem eliminacja Grupa Herkules
1	Koszty operacyjne	7 987	9	668	683	134	9 481
2	Przychody ze sprzedaży	1 487	0	1 767	44	6 183	9 481
3	Odsetki - koszty finansowe	0	60	0	347	0	407
4	Odsetki - przychody finansowe	407	0	0	0	0	407
5	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	6 824	9	374	106	5	7 318
6	Należności z tytułu dostaw i usług	484	0	827	1 735	4 272	7 318
7	Zobowiązania z tytułu otrzymanych pożyczek	0	1 212	0	1 000	0	2 212
8	Należności z tytułu udzielonych pożyczek	2 212	0	0	0	0	2 212

2016

L.p.	Treść	Herkules SA	Gastel Hotele Sp. z o.o.	Gastel Prefabrykacja S.A.	Viatron S.A.	PGMB Budopol S.A.	Razem eliminacja Grupa Herkules
1	Koszty operacyjne	2 932	9	412	1 033	443	4 829
2	Przychody ze sprzedaży	1 897	0	532	0	2 400	4 829
3	Odsetki - koszty finansowe	0	55	0	30	2	87
4	Odsetki - przychody finansowe	87	0	0	0	0	87
5	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	3 332	8	295	1 026	44	4 705
6	Należności z tytułu dostaw i usług	1 373	0	646	140	2 546	4 705
7	Zobowiązania z tytułu otrzymanych pożyczek	0	1 066	0	0	0	1 066
8	Należności z tytułu udzielonych pożyczek	1 066	0	0	0	0	1 066

b) Transakcje z kluczowym personelem kierowniczym oraz Radą Nadzorczą Spółki

Rozliczenia z kluczowym personelem kierowniczym (Zarządem) oraz Radą Nadzorczą dotyczą wypłaconych w prezentowanych okresach udzielonych zaliczek oraz wynagrodzeń z tytułu pełnienia przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą funkcji i nagród związanych z pełnioną funkcją.

Informacje o wynagrodzeniach, łącznie z wynagrodzeniem z zysku, wypłaconych lub należnych osobom wchodzącym w skład organów zarządzających i nadzorujących Spółki

Poniżej wykazano wartość wynagrodzeń otrzymanych przez osoby nadzorujące i zarządzające. Osoby nadzorujące otrzymywały wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej Spółki. Osoby zarządzające otrzymywały wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji oraz nagrody z tytułu pełnienia funkcji. W spółkach Gastel Hotele Sp. z o.o. i SPC-3 Sp. z o.o. Zarząd nie otrzymywał wynagrodzenia. Rada Nadzorcza w PGMB Budopol S.A. nie otrzymuje wynagrodzenia.

Wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej spółek Grupy Kapitałowej Herkules

Osoby zarządzające i nadzorujące	Wynagrodzenia wypłacone w 2017 r.	Wynagrodzenia wypłacone w 2016 r.
Wynagrodzenia Członków Zarządu	1 719	4 746
Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej	480	459
Razem	2 199	5 205

Nierozliczone salda zobowiązań z tytułu wynagrodzeń Zarządu i Rady Nadzorczej spółek Grupy Kapitałowej Herkules

L.p.	Podmiot powiązany	31.12.2017	31.12.2016
1	Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń Członków Zarządu	129	144
2	Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń Członków Rady Nadzorczej	41	41
	Razem	170	185

W kosztach wynagrodzeń Spółki wykazanych w sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2017 r. ujęto rezerwę w kwocie 240 tys. zł. Wartość ta wynika z realizacji motywacyjnego programu przeznaczonego dla osób zajmujących kluczowe stanowiska w Herkules S.A. Program oparty jest na instrumentach pochodnych, których wartość jest efektem wypracowanych przez Grupę Kapitałową wyników w danym roku obrotowym. Jednostki instrumentu pochodnego przyznawane są osobom uprawnionym przez Radę Nadzorczą spółki dominującej. Wypłata wartości wynikających z instrumentu pochodnego nastąpi po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Certyfikaty potwierdzające nabycie praw do instrumentu pochodnego przysługują Grzegorzowi Żóćkowi – Prezesowi Zarządu, Tomaszowi Kwiecińskiemu – Wiceprezesowi Zarządu oraz Krzysztofowi Oleńskiemu – Członkowi Zarządu.

Pozostałe transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki

Poniżej wykazano salda nierozliczonych zaliczek pracowniczych członków Zarządu na koniec prezentowanych okresów.

L.p.	Podmiot powiązany [należność Spółki „-” / zobowiązanie Spółki „+”]	31.12.2017	31.12.2016
1	Nierozliczone saldo zaliczek pracowniczych – T. Kwieciński (Herkules S.A.)	7	7
2	Nierozliczone saldo zaliczek pracowniczych – K. Oleński (Herkules S.A.)	-1	-1
3	Nierozliczone saldo zaliczek pracowniczych – G. Żóćcik (Herkules S.A.)	1	1
4	Nierozliczone saldo zaliczek pracowniczych – J. Drażniuk (Gastel Prefabrykacja S.A.)	-2	3
5	Nierozliczone saldo zaliczek pracowniczych – G. Żóćcik (PGMB Budopol S.A.)	0	1
6	Nierozliczone saldo zaliczek pracowniczych – I. Paweła (Viatron S.A.)	21	0
	Razem	5	11

Członkowie zarządów użytkujący pojazdy służbowe ponoszą comiesięczne opłaty na rzecz spółek za ich udostępnienie. Łączny obrót tego tytułu wyniósł w 2017 r. 23 tys. zł., a w 2016 r. 22 tys. zł.

c) Transakcje z pozostałymi podmiotami powiązaniymi

Poniżej wykazano transakcje z pozostałymi podmiotami powiązaniymi czyli z bliskimi członkami rodzin osób posiadających udziały w jednostce (mających istotny wpływ na jednostkę), bliskimi członkami rodzin członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej spółek Grupy Kapitałowej oraz z podmiotami pośrednio mającymi wpływ na spółkę. Transakcje zawierane były na warunkach rynkowych.

Nabycia spółek Grupy od pozostałych podmiotów powiązanych

L.p.	Podmiot powiązany	Charakter transakcji	Obroty w 2017 r.	Obroty w 2016 r.
1	Colos Crane Magdalena Kwiecińska (d. Kaameleon)	prace budowlane, usługi operatorskie dla Herkules S.A.	1 628	3 606
2	Colos Crane Magdalena Kwiecińska (d. Kaameleon)	prace projektowe dla Gastel Prefabrykacja S.A.	43	50
3	Allblue Sp. z o.o.	usługi informatyczne dla Herkules S.A.	7	9
4	Allblue Sp. z o.o.	usługi informatyczne dla Viatron S.A.	4	5
5	Kancelaria Radcy Prawnego Joanna Oleńska	usługi prawne dla Herkules S.A.	0	15
6	Kancelaria Radcy Prawnego Joanna Oleńska	usługi prawne dla Budopol S.A.	0	25
7	Omega Sp. z o.o.	usługi budowlane dla Herkules S.A.	145	182
	Razem		1 827	3 710

Sprzedaż do pozostałych podmiotów powiązanych

L.p.	Podmiot powiązany	Charakter transakcji	Obroty w 2017 r.	Obroty w 2016 r.
1	Colos Crane Magdalena Kwiecińska (d. Kaameleon)	usługi transportowe, obsługa biura i dostawy mediów (Herkules S.A.)	76	119
2	Omega Sp. z o.o.	usługi transportowe i dźwigowe (Herkules S.A.)	158	117
3	Omega Sp. z o.o.	prefabrykaty energetyczne (Gastel Prefabrykacja S.A.)	0	845
	Razem		234	1 081

Nierozliczone salda z tytułu transakcji z pozostałymi podmiotami powiązaniymi

L.p.	Podmiot powiązany	Typ rozliczenia	Saldo na 31.12.2017	Saldo na 31.12.2016
1	Colos Crane Magdalena Kwiecińska (d. Kaameleon)	zobowiązanie Herkules S.A.	137	386
2	Colos Crane Magdalena Kwiecińska (d. Kaameleon)	należność Herkules S.A.	-20	-37
3	Colos Crane Magdalena Kwiecińska (d. Kaameleon)	zobowiązanie Gastel Prefabrykacja S.A.	0	4
4	Allblue Sp. z o.o.	zobowiązanie Herkules S.A.	1	1
5	Allblue Sp. z o.o.	zobowiązanie Viatron S.A.	4	1
6	Omega Sp. z o.o.	należność Herkules S.A.	-350	-93
7	Omega Sp. z o.o.	zobowiązanie Gastel Prefabrykacja S.A.	9	9
8	Omega Sp. z o.o.	należność Gastel Prefabrykacja S.A.	-130	-294
	Razem		-349	-23

48. Instrumenty finansowe oraz cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Zgodnie z MSSF 7 poniżej przedstawiono identyfikowane przez Grupę Kapitałową rodzaje ryzyka finansowego oraz stosowane instrumenty finansowe.

W ramach działalności operacyjnej i finansowej Grupa jest narażona na ryzyka związane przede wszystkim z posiadanymi instrumentami finansowymi. Ryzyko to można określić jako ryzyko rynkowe, w skład którego wchodzi ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej, ryzyko płynności oraz ryzyko kredytowe. Grupa zarządza ryzykiem finansowym w celu ograniczenia niekorzystnego wpływu zmian kursów walutowych i stóp procentowych, jak również stabilizacji przepływów pieniężnych oraz zapewnienia odpowiedniego poziomu płynności i elastyczności finansowej. Zasady zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie są ustalane przez Zarząd spółki dominującej.

Do głównych instrumentów zarządzania ryzykiem finansowym należą umowy leasingu finansowego, umowy kredytowe, środki pieniężne oraz lokaty krótkoterminowe. Podstawowym celem tych instrumentów jest pozyskanie środków finansowych na działalność grupy. Grupa posiada również inne instrumenty finansowe takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych są równe ich wartości bilansowej.

AKTYWA FINANSOWE	Wartość bilansowa / godziwa		Kategoria instrumentów finansowych
	31.12.2017	31.12.2016	
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	29 401	34 472	
- należności z tytułu dostaw i usług	28 172	33 811	Pożyczki i należności
- pozostałe	1 229	661	Pożyczki i należności
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	9 820	8 346	
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	9 820	8 346	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	Wartość bilansowa / godziwa		Kategoria instrumentów finansowych
	31.12.2017	31.12.2016	
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki, w tym:	34 903	48 790	
- długoterminowe oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej	16 523	31 738	Pozostałe zobowiązania finansowe
- kredyt w rachunku bieżącym	18 380	17 052	Pozostałe zobowiązania finansowe
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	19 515	17 837	
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług	15 366	14 398	Pozostałe zobowiązania finansowe
- zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	1 487	2 423	Pozostałe zobowiązania finansowe
- pozostałe	2 662	1 016	Pozostałe zobowiązania finansowe
Pozostałe zobowiązania inne (długoterminowe), w tym:	57 571	41 449	
- zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	57 571	41 449	Pozostałe zobowiązania finansowe
Pozostałe zobowiązania inne (krótkoterminowe), w tym:	16 605	9 103	
- zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	16 605	9 103	Pozostałe zobowiązania finansowe

Grupa nie posiada, ani nie emituje pochodnych instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu.

Ryzyko stopy procentowej

Grupa jest narażona na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych w zakresie krótko- i długoterminowych zobowiązań finansowych. Wahania stop procentowych wpływają zarówno na wysokość ponoszonych przez Grupę kosztów finansowych jak i przychodów finansowych. Wzrost stóp procentowych wpływa na wzrost kosztów finansowych ponoszonych przez Grupę, w szczególności kosztów odsetek od kredytów i pożyczek, jak również na wzrost odsetek od ulokowanych środków pieniężnych.

Poniższe tabele przedstawiają wrażliwość wyniku finansowego na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych w okresie 12 miesięcy przy założeniu niezmienności innych czynników (w związku ze zobowiązaniami o zmiennej stopie procentowej). Nie przedstawiono wpływu na kapitał własny Grupy.

Struktura instrumentów finansowych narażonych na ryzyko zmian stóp procentowych na dzień 31.12.2017 r.

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość bilansowa T-PLN	Wartość narażona na ryzyko stopy procentowej T-PLN	Struktura walutowa			
			31.12.2017	31.12.2017	T-PLN	T-EUR
Długoterminowe kredyty bankowe oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej	16 523	16 523	16 523	0	0	0
Kredyty w rachunku bieżącym	18 380	18 380	18 380	0	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	74 176	74 176	47 721	6 238	106	0

Struktura instrumentów finansowych narażonych na ryzyko zmian stóp procentowych na dzień 31.12.2016 r.

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość bilansowa T-PLN	Wartość narażona na ryzyko stopy procentowej T-PLN	Struktura walutowa			
			31.12.2016	31.12.2016	T-PLN	T-EUR
Długoterminowe kredyty bankowe oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej	31 738	31 738	31 738	1 572	0	0
Kredyty w rachunku bieżącym	17 052	17 052	17 052	0	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	50 552	50 552	50 116	0	106	0

Ryzyko zmian stóp procentowych - analiza wrażliwości na dzień 31.12.2017 r.

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość bilansowa T-PLN	Wartość narażona na ryzyko stopy procentowej T-PLN	RYZYO STOPY PROCENTOWEJ							
			PLN		EUR (w PLN)		CHF (w PLN)		USD (w PLN)	
			+100 pb	-100 pb	+25 pb	-25 pb	+10 pb	-10 pb	+10 pb	-10 pb
Długoterminowe kredyty bankowe oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej	16 523	16 523	-165	165	0	0	0	0	0	0
Kredyty w rachunku bieżącym	18 380	18 380	-184	184	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	74 176	74 176	-477	477	-69	69	0	0	0	0
Wpływ na zysk lub stratę brutto	109 079	109 079	-826	826	-69	69	0	0	0	0
Podatek odroczony			-157	157	-13	13	0	0	0	0
Wpływ na wynik po opodatkowaniu			-669	669	-56	56	0	0	0	0

Ryzyko zmian stóp procentowych - analiza wrażliwości na dzień 31.12.2016 r.

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość bilansowa T-PLN	Wartość narażona na ryzyko stopy procentowej T-PLN	RYZYO STOPY PROCENTOWEJ							
			PLN		EUR (w PLN)		CHF (w PLN)		USD (w PLN)	
			+100 pb	-100 pb	+25 pb	-25 pb	+10 pb	-10 pb	+10 pb	-10 pb
Długoterminowe kredyty bankowe oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej	31 738	31 738	-317	317	-17	17	0	0	0	0
Kredyty w rachunku bieżącym	17 052	17 052	-171	171	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	50 552	50 552	-501	501	0	0	0	0	0	0
Wpływ na zysk lub stratę brutto	99 342	99 342	-989	989	-17	17	0	0	0	0
Podatek odroczony			-188	188	-3	3	0	0	0	0
Wpływ na wynik po opodatkowaniu			-801	801	-14	14	0	0	0	0

Ryzyko walutowe

Grupa jest narażona na ryzyko walutowe, którego źródłem jest sprzedaż, należności handlowe i zobowiązania finansowe (leasingowe).

Strategia zabezpieczania przed ryzykiem walutowym Grupy, minimalizująca wpływ wahań kursów walutowych jest ustalana okresowo. Preferowany poziom ekspozycji walutowej jest wynikiem analizy ryzyka dla otwartej pozycji w danej walucie przy uwzględnieniu oczekiwań rynków finansowych, co do kształtowania się kursów walutowych w danej perspektywie czasu.

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

W związku z zawarciem przez Grupę umów leasingowych w walucie obcej (EUR/CHF) jest ona narażona na ryzyko wywołane zmianami kursów w zakresie zobowiązań finansowych.

Poniższe tabele przedstawiają wrażliwość wyniku finansowego za rok 2017 oraz 2016 na możliwe zmiany kursu walut w okresie 12 miesięcy przy założeniu niezmienności innych czynników. Nie przedstawiono wpływu na kapitał własny Grupy.

Struktura instrumentów finansowych narażonych na ryzyko walutowe na dzień 31.12.2017 r.

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość bilansowa T-PLN	Wartość narażona na ryzyko walutowe T-PLN	Struktura walutowa		
	31.12.2017	31.12.2017	T-EUR	T-CHF	T-USD
Należności z tytułu dostaw i usług	28 172	6 423	1 540	0	0
Należności w faktoringu	0	0	0	0	0
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	9 820	9 510	2 280	0	0
Długoterminowe kredyty bankowe oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej	16 523	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	15 366	3 066	735	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	74 176	26 455	6 238	106	0

Struktura instrumentów finansowych narażonych na ryzyko walutowe na dzień 31.12.2016 r.

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość bilansowa T-PLN	Wartość narażona na ryzyko walutowe T-PLN	Struktura walutowa		
	31.12.2016	31.12.2016	T-EUR	T-CHF	T-USD
Należności z tytułu dostaw i usług	33 811	4 552	1 029	0	0
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	8 346	6 778	1 532	0	0
Długoterminowe kredyty bankowe oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej	31 738	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	14 398	1 084	245	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	50 552	436	0	106	0

Ryzyko walutowe - analiza wrażliwości na dzień 31.12.2017 r.

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość bilansowa T-PLN	Wartość narażona na ryzyko walutowe T-PLN	RYZIKO WALUTOWE					
			EUR/PLN		CHF/PLN		USD/PLN	
			4,59	3,75	4,53	3,71	0,00	0,00
			31.12.2017	31.12.2017	+10%	-10%	+10%	-10%
Należności z tytułu dostaw i usług	28 172	6 423	642	-642	0	0	0	0
Należności w faktoringu	0	0	0	0	0	0	0	0
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	9 820	9 510	951	-951	0	0	0	0
Długoterminowe kredyty bankowe oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej	16 523	0	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	15 366	3 066	-307	307	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	74 176	26 455	-2 602	2 602	-44	44	0	0
Wpływ na zysk lub stratę brutto	144 057	45 453	-1 315	1 315	-44	44	0	0
Podatek odroczony			-250	250	-8	8	0	0
Wpływ na wynik po opodatkowaniu			-1 065	1 065	-36	36	0	0

Ryzyko walutowe - analiza wrażliwości na dzień 31.12.2016 r.

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość bilansowa T-PLN	Wartość narażona na ryzyko walutowe T-PLN	RYZIKO WALUTOWE					
			EUR/PLN		CHF/PLN		USD/PLN	
			4,87	3,98	4,53	3,71	0,00	0,00
			31.12.2016	31.12.2016	+10%	-10%	+10%	-10%
Należności z tytułu dostaw i usług	33 811	4 552	455	-455	0	0	0	0
Należności w faktoringu	0	0	0	0	0	0	0	0
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	8 346	6 778	678	-678	0	0	0	0
Długoterminowe kredyty bankowe oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej	31 738	0	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	14 398	1 084	-108	108	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	50 552	436	0	0	-44	44	0	0
Wpływ na zysk lub stratę brutto	138 845	12 850	1 025	-1 025	-44	44	0	0
Podatek odroczony			195	-195	-8	8	0	0
Wpływ na wynik po opodatkowaniu			830	-830	-36	36	0	0

Ryzyko związane z płynnością

Główne ryzyko związane z instrumentami finansowymi w Grupie dotyczy płynności. Ryzyko płynności jest to ryzyko napotkania trudności w realizacji zobowiązań finansowych. Proces zarządzania ryzykiem płynności w Grupie polega na prognozowaniu przyszłych przepływów pieniężnych, analizie poziomu aktywów płynnych w relacji do przepływów pieniężnych, monitorowaniu wskaźników płynności opartych na pozycjach bilansowych oraz utrzymywaniu dostępu do różnych źródeł finansowania.

Celem Grupy jest zachowanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez zarządzanie należnościami i zobowiązaniami oraz korzystanie z innych źródeł finansowania, takich jak leasing finansowy, kredyty bankowe. Grupa posiada otwarte limity kredytowe w różnych instytucjach finansowych, co znacznie obniża ryzyko koncentracji. Tworzą one rezerwę płynności i zabezpieczają wypłacalność i elastyczność finansową. W celu skorelowania planowanych wpływów z planowanymi wydatkami negocjowane są odpowiednie warunki płatności zobowiązań i należności.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako brak możliwości wywiązania się ze zobowiązań przez dłużników Grupy i wiąże się głównie z wiarygodnością kredytową klientów, z którymi Grupa zawiera transakcje sprzedaży oraz wiarygodnością kredytową instytucji finansowych oraz pozostałych podmiotów. Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom.

Zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności, właściwym dla należności handlowych. Nie istnieją należności przeterminowane, które nie byłyby uznane za nieściągalne.

Maksymalna ekspozycja Spółki na ryzyko kredytowe to wartość obejmująca środki pieniężne i lokaty bankowe, należności, udzielone pożyczki oraz udzielone przez Spółkę gwarancje i poręczenia.

Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może ustalić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem nie wprowadzono zasadniczych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze i w celu zachowania możliwości elastycznego reagowania na zmienne otoczenie ekonomiczne Zarząd spółki dominującej dąży do optymalizacji udziału długu zewnętrznego w strukturze finansowania i wygenerowania nadwyżki finansowej.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania leasingowe, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje zamienne akcje uprzywilejowane, kapitał własny należny akcjonariuszom jednostki dominującej pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto.

Zarządzanie kapitałem

Lp.	Treść	31.12.2017	31.12.2016
1	Oprocentowane kredyty i pożyczki	34 903	48 790
2	Zobowiązania leasingowe	74 176	50 552
3	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	22 510	19 183
4	Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-9 820	-8 346
	Zadłużenie netto	121 769	110 179
1	Kapitał własny	212 353	228 727
2	Kapitał razem	212 353	228 727
3	Kapitał i zadłużenie netto	334 122	338 906
	Wskaźnik dźwigni	36%	33%

49. Rekomendacja Zarządu spółki dominującej w sprawie podziału zysku.

Na zysk netto w wysokości 7 280 tys. zł wypracowany przez Herkules S.A. w roku obrotowym 2017 r. składają się następujące pozycje:

- 1) 7 328 tys. zł – zysk netto jednostki Herkules S.A. z siedzibą w Warszawie,
- 2) -48 tys. zł – strata netto oddziału Herkules S.A. Zweigniederlassung Deutschland z siedzibą w Berlinie.

Przyjęta przez spółkę dominującą polityka dywidendowa zakłada rekomendowanie przez Zarząd wypłaty dywidendy w wysokości co najmniej 40% wypracowanego w danym roku obrotowym zysku netto. Ze względu na fakt, że wypracowany w 2017 r. zysk netto ma wartość niższą od wartości skupionych akcji własnych, to z uwagi na treść art. 348 §1 kodeksu spółek handlowych, który z podstawy naliczenia dywidendy nakazuje odjąć m.in. wydatki na zakup akcji własnych, Zarząd nie będzie rekomendował Walnemu Zgromadzeniu wypłaty dywidendy z zysku za 2017 r. i zarekomenduje przeznaczenie tego zysku w całości na kapitał zapasowy.

Warszawa, dnia 24 kwietnia 2018 r.